

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . „ 6—
 Četrt leta . . . „ 3—
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 17—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne pettivrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.

V belo Ljubljano!

Slovenski Štajer, gani in pripravi se, da boš častno zastopan na letošnjem katoliškem shodu v Ljubljani! Celo Slovenija in bratska Hrvaška se že pripravljata, da bo letošnji katoliški shod nekaj veličastnega, manifestacija katoliškega ljudstva, kakor je še ni videl slovanski jug. V ogromnem številu bodo prihiteli med nas tudi katoliški Poljaki in Čehi. V onih blagoslovljenih, srečnih dneh bodo zbrane v Ljubljani množice vseh katoliških slovanskih narodov, bo zboroval v naši prestolici vseslovanski katoliški kongres. Ali naj mi slovenski Štajerci manjkamo pri tem vseslovanskem katoliškem slavju? Ne, nasprotno! Mi se moramo zbrati v tako ponosnem in velikem številu, da bo naš nastop učinkoval. Naj izve širni slovanski svet, da prebivaj na zelenem Štajerju rođ udan svoji materinščini in udan sv. veri, podedovani od očetov. Vzdrinite se, vrli naši možje in mladeniči, žene in dekleta po ponosnem Murskem polju, vabljivih Slovenskih goricah, temnozelenem Pohorju, rodovitnem Dravskem polju, vinorodnih Haložah, krasnem Posavju, in očarjujoči Savinjski dolini in sklenite že danes, da se boste udeležili katoliškega shoda v Ljubljani. Ne zahteva tega samo naša čast, temveč naša sveta dolžnost. Mi slovenski Štajerci stojimo v prvih vrstah v bojih za naše narodne in verske svetinje. Po ovinkih in po vseh mogočih drugih načinih se je hotel vtihotapiti v našo lepo ožjo domovino profikatoliški, neverni duh. Preprečili smo nakane, otrešli smo se sovražnika! Naše zdravo ljudstvo se ni dalo zastrupiti in stoji, z malimi izjemami nesrečnih zasleplencev, kakor en mož na braniku za dom in vero. Naša čast zahteva, za to, da pokažemo širnemu svetu, kaj da smo in kako čutimo. Toda to zahteva tudi naša sveta dolžnost. Kdor stoji, naj gleda, da ne pade. Mi stojimo sedaj, a moramo gledati, da ne pademo. Naši nasprotniki so se trenutno sicer nekoliko pomirili in umaknili v ozadje, toda na tihem delajo neumorno, da bi nas upropastili. Mi se zato ne smemo udati nikakemu brezdelju, ampak moramo biti vedno pripravljeni. Kakor hitro bi nasprotniki čutili, da se

naše pozicije majajo, takoj bi se navalili z vso silo na nas. Katoliški shodi so pa ravno določeni za to, da se na njih navdušimo in pripravimo za bodoče delo, za nove boje. Katoliški shodi so nekaka generalna vaja celega našega ljudstva, da se zna vedno in povsod braniti nasprotniških navalov. Katoliški shodi so orožarna, iz katere jemljemo orožje za naše boje. Na katoliških shodih si napravimo operacijske načrte za naše vojskovanje, tu pregledamo naše vrste, izpopolnimo nedostatnosti, razvrstimo čete in damo direktive. Zato je sveta dolžnost nas vseh, da se udeležujemo katoliških shodov, teh mejnikov v razvoju naše kulture.

Slovenski Štajer! Čast te kliče, dolžnost zahteva, vstani in pohiti v Ljubljano!

Pred vojsko.

Rumunija mobilizira. — Vojaške operacije se nadaljujejo. — Poročila o bojih si skrajno nasprotujejo. — Iz Belgrada poročajo o veliki srbski zmagi pri Štipu. — Bolgari zmage dementirajo. — Wagner poroča iz Sofije o odločilni bolgarski zmagi na Ovčjem polju — Diplomatične zveze še niso prekinjene. Danes zahteva, da Rusija posreduje v Belgradu in Atenah.

Na Balkanu teče zopet kri, divjajo zopet vojne furije in v gromenje topov in pušk se zopet meša stok in jek težkoranjenih bojevnikov. Zakaj grome topovi, zakaj teče kri? Ko so pred meseci balkanski junaki v silnem junaškem navalu strli polumeseč, so jim naša sreča vriskala veselja nasproti. Radovali smo se z njimi in videli smo vstajati zoro lepše bodočnosti Jugoslovani. Pregnane so lepe sanje, na obzorju vstaja zopet krvava zora, razširjajoča grozo in strah in vzdih je prenasitičen težkega svinčenege dima. In zakaj? Radi slov. nesloge, ker smo Jugoslovani še vedno obteženi s prokletstvom Svetopolkovih sinov. Nič velikega ne morejo več doseči balkanski narodi. Turčin je uničen in osvojeno ozemlje si bodo morali vedno tako razdeliti, kakor bo zahtevala Evropa. Srb ne bo gospodoval Bolgaru in Bolgar ne Srbu. Če bi bila složna, bi bila močna. Okrog nju bi se združile druge balkanske države in Balkan bi zopet enkrat začel odločati sam o svoji u-

sodi ter bi se otrešel evropskega jerobstva. Toda ne. Divja, nesložna strast, slovanska nesreča, premaga vso treznost in razsodnost in sedaj se koljejo prejšnji zavezniki za nekoliko peči zemlje, German se pa smeji v pest, ker je minila nevarnost, ki mu je pretila iz močnega, neodvisnega, slovanskega Balkana. Balkanska epopeja je postala tragedija.

Če se ne zgodi kak čudež, stojimo tik pred bratomornim klanjem na Balkanu, ali smo prav za prav že v klanju samem. Vojaške operacije vseh balkanskih držav so v polnem tiru in Evropa je že kar preplavljena s poročili o bojih. Da so zmede še večje in položaj še bolj obupen, je storila še Rumunija zopet korak dalje. Kakor smo poročali v pondeljek, se je bila Rumunija odločila k mobilizaciji. Prve dni nato je pa cela akcija nekam potihnila. Zdelo se je, kakor da si je Rumunija pod pritiskom od zunaj premislila. Naziranje je bilo krivo. Rumunija je samo čakala na učinek svoje napovedi in je mogoče mislila, da ji bo Bolgarija kratkoma izpolnila vse njene zahteve. Ker se to ni zgodilo, je stopila Rumunija zopet iz rezerve in brzobjavna žica poročaj, da je odredil rumunski kralj včeraj, dne 3. t. m. mobilizacijo cele armade. Mobilizacija obsega vseh pet armadnih zborov in se je pričela včeraj ob 12. uri popoldne.

Z rumunsko mobilizacijo je položaj znatno postopen. Listi celo poročajo, da je dobila rumunska vlada na vprašanje, če mora smatrati zadnje dogodke za vojno stanje, iz Belgrada in Aten pritrilni odgovor in samo iz Sofije nejasen odgovor. Vojska bi tedaj že bila v polnem teku. Temu odgovarjajo tudi vojaške operacije, ki se nadaljujejo na vseh črtah in imajo že povsem vojni značaj. Diplomatične zveze še niso prekinjene, dr. Danew je še brzobjavil v Petrogradu, da je pripravljen udeležiti se konference ministrskih predsednikov ter je tudi zahteval, naj Rusija stori v Belgradu in Atenah potrebne korake, da ti dve državi ustavita vojne operacije, toda vspohov ne pričakuje od vsega tega že nihče več. Iz Aten, Belgrada in Sofije se poročaj, da so dobile armade povelje za splošno ofenzivo in bodo kljub nepretrganim diplomatičnim zvezam govorili odločilno besedo bajoneti in topovi. Sicer je gotovo, da se Rusija in tudi njeni zaveznici trudita še neprestano, da bi se ohranil mir, toda upanja že ni več skoro nobenega. Kakor že zgoraj rečeno: zgoditi bi se moral čudež. Vojne operacije so napredovale že veliko predalet, da bi se jih dalo ustaviti, boji, ki so se že

PODLISTEK.

50- in 30letnica slovenskega pisatelja.

Profesor Glaser je v drugem tečaju leta 1863, kakor šestošolec mariborske gimnazije, dobil štipendijo v znesku 95 gld., ki je veljala tudi za vseučilišče in je takrat sklenil pod vplivom Tirstenjakovih spisov posvetiti se profesuri in potem širšemu, čez klasično in slovansko jezikoslovje segajočemu slovstvu. Po izvrstno dovršeni gimnaziji je šel na vseučilišče na Dunaju, poslušal med drugimi profesorji tudi Miklosiča. Služil je za suplenta na realni gimnaziji v Ljubnem 1869—70 in v Celju 1870—72. Za profesorja imenovan za Novomesto je dobil ponudbo od štajerskega deželnega odbora, da si lahko izbere službo v Ljubnem in na Ptuju. Šel je na Ptuj zaradi Cafu. Po njegovi smrti se je preselil na državno nižjo gimnazijo v Kranj 1875, ker je vlada takrat od državnega zbora dobila 50.000 gld. za podporo znanstvenih stremeljenj. Kot profesor v Kranju je Glaser prosil vlado za podporo, da bi šel v Nemčijo študirati sanskrit, bil pa je prestavljen meseca februarja 1877 v Weidenau v Šlezijo, ne zaradi tega, ker je bil pevovodja čitalniškega zbora, ampak ker se je par Slovencev čudno obnašalo. (Podrobnosti so opisane v Glaserjevih Spominih.) V Šleziji je služil Glaser do meseca februarja 1880, ko je bil prestavljen v Trst, kjer je služil do upokojitve leta 1901. V Ljubnem, na Ptuju in v Šleziji je učil kot glavni predmet francosščino, v Celju in Kranju klasično in slovansko jezikoslovje, v Trstu do leta 1887 klasično in slovansko jezikoslovje, od leta 1887 do konca pa samo slovensščino v vseh gimnazijskih razredih. Leta 1881 je dobil dopust na lastne stroške in šel na Dunaj poslušati slavnega indologa Bühlerja, ki mu je l. 1882 namignil, naj se oglasi za doktorski izpit iz indolo-

gije in primerjajočega jezikoslovja, ki ga je izvršil leta 1883 na podlagi razprave „O Banovi gledališni igri Parvatina možitev“, ki jo je dunajska akademija znanosti natisnila še isto leto. Leta 1886 ga je modroslovska fakulteta zagrebškega vseučilišča na podlagi mnogih tiskanih in v rokopisih se še nahajajočih spisov hrvaški vladi priporočila za izvanrednega profesorja za sanskrit in primerjajoče jezikoslovje; do imenovanja pa ni prišlo, ker vlada ni hotela ustanoviti stolice za tako stroko.

Ker je bil Glaser na tržaški gimnaziji izposloval razširjenje slovenskega pouka od treh tečajev na osem razredov, ker se je od nekdanj zanimal bolj za slovstveno kakor jezikoslovno stran v jezikoslovju in je poznal osnovo raznih velikih slovstvenih zgodovin pri drugih narodih, na primer nemško Gödeckejevo, Gervinosovo, Kobersteinovo, Schröderjevo „Indische Literatur und Kultur“, in ker je bil sam že mnogo let slovenski pisatelj, je sklenil za drugo polovico svojega službovanja napisati temelj polagajočo „Zgodovino slovenskega slovstva“, katero je Slovenska Matica izdala 1894—1901 v štirih knjigah. Mnogo krivičnih sodb se je izreklo o tem delu, Čehi, Srbi in Hrvati so jo sodili ugodno. Če so se Glaserju posrečili obširni nemški spisi literarnih vsebine, kakor na primer doktorska disertacija, življenjepis češkega učenjaka Vaničeka, ki ga je Glaser na lastne stroške izdal na Dunaju leta 1885, in tista razprava „Der indische Student“, ki jo je „Zeitschrift der deutschen Morgenländischen Gesellschaft“ med 44 spisi lani natisnila na prvem mestu in ki je bila že leta 1886 odobrena od dunajskega indologa Bühlerja in urednika ravnokar omenjenega odličnega nemškega časnika, ni verjetno, da bi se mu bila tako ponesrečila „Zgodovina slovenskega slovstva.“

Po doktorskem izpitu je Glaserju indolog Bühler priporočal tisto indijsko gledališčno igro, katera še ni bila prevedena na nobeden evropski jezik in o kateri je napisal disertacijo, naj jo prevede na nem-

ški jezik. Igra ima 110 kitic. Storil je to Glaser v zimskem tečaju 1883—4 in indolog Bühler je bil zadovoljen s prevodom. Nato je prevel Glaser dve indijski gledališni igri „Urvaši“ in „Malovi ko“ na slovenski jezik in prevode objavil v „Eдинosti.“ Po teh prevodih je Glaser nemški prevod indijske igre poslal v presojo še L. Fritzeju, znanemu prelagatelju indijskih gledaliških iger, ki mu je svetoval, da naj vse kitic prelevi v peterostopne jambe. Glaser je storil to in objavil nemški prevod v izveštju tržaške gimnazije leta 1886. Prevod je doživel nepričakovano ugodno oceno, dasi mu nihče ni popil niti jednega stiha. To je dalo Glaserju povod, da je primerjajoče jezikoslovje zamenil s svetovnim slovstvom, ker je mislil s tem Slovincem več koristiti in sicer na dveh straneh: 1. da prevaja na slovenski jezik Shakespeara in Calderona, 2) da je zbral tvarine za antologijo slovenskega pesništva v nemškem jeziku, sestavil antologijo Aškerčeve poezije — brez kake politične smeri — in da je prevel Govekarjeve „Rokovnjače“ na nemški jezik. Ko je Glaser prevel več Shakespeareovih iger, je Slovenski Matici predlagal leta 1901 in leta 1903, naj začne s prevodi iz svetovne književnosti.

Kdor pozna svetovno slovstvo in prevode najodličnejših pesniških umotvorov, tisti ve, da prevajatelj takih del niso pesniki, ampak možje visoke izobraženosti in po večini odlični muziki in prijatelji petja. Ni prostora tukaj, da bi navedli imena. Glaser je vnet pevec, je bil pevovodja v čitalnici na Ptuju 1872—75, v Kranju 1876 in ustanovnik „Slovanskega pevskega društva“ v Trstu in tudi jedno leto pevovodja. Prepričan sem, da bi njegovi Shakespeareovi prevodi bili vredni vpoštevanja.

Kako priljubljen je bil naš rojak pri Nemcih, kjer je služil, se razvidi iz tega, da je l. 1880 „Jägerndorfer Zeitung“ priobčila lepo slovo, ko se je Glaser preselil v Trst. Pravi se tam, da je mesto Weidenau in tamošnja gimnazija zadel huđ udarec s

bili, so dosegli že take obsege, da je nemogoče misliti na drugo odločitev, kot z orožjem.

O dosedanjih bojih si je težko napraviti jasno sliko, ker si poročila preveč nasprotujejo. Zadnjič smo poročali, da so Bolgari zavzeli Gjevgelij in prekoračili Vardar. Ob enem so se bili severnejše pri Štipu vroči boji med Srbi in Bolgari. Srbska poročila govore o veliki srbski zmagi, bolgarska pa to dementirajo. Kakor se zdi, so Srbi v začetku dosegli res vspehe, a so jim pozneje zastavili Bolgari pot. Kakor pravi najnovejšje poročilo znanega „Reichspostinega“ korespondenta Wagnerja iz Sofije, so bili Srbi na Ovčjem polju, ki leži severno od Štipa, celo popolnoma poraženi. Vest še ni potrjena, po prejšnjih Wagnerjevih poročilih, ki jih priobčujemo spodaj, pa ni izključena. Po tem načrtu bi bili Bolgari, ki so z levim krilom prekoračili Vardar ob izlivu Brjegalnice, med tem, ko se je glavna armada pomikala preko Egri Palanke in Kratovega proti Ovčjem polju, zajeli Srbe od spredaj in od strani in jih na ta način premagali. Po Wagnerju je tudi bolgarsko prodiranje proti Solunu uspešno. Da so srbska poročila precej nečestna, kaže to, da pravijo nekatera prva poročila, ki jih priobčujemo tudi mi, da so Srbi zavzeli Štip, ki je porušen, med tem, ko se danes poroča iz Belgrada, da so bili Bolgari samo proti Štipu potisnjeni.

V naslednjem prinašamo kolikor mogoče podrobnih poročil. Kar je še nejasnega, se bo že pokazalo tekom prihodnjih dni.

Boji.

Po časopisju kar mrgoli poročil o bojih. Zlasti v Belgradu so zelo zgovorni in zmagoviti. Od bolgarske strani ni skoro nikakih poročil. Ker so se pa pokazali Bolgari že v bojih s Turki za zelo redko besedne, toda točne in resničeljube, moramo počakati na njihova poročila, predno napravimo končno sodbo. V informacijo čitateljev prinašamo v naslednjem več, posebno belgradskih poročil, za kojih popolno resničnost pa ne prevzamemo nikake odgovornosti. Pretiranega je gotovo mnogo:

Bitka pri Štipu.

Belgrad, dne 1. julija. Pri Štipu se je razvila velika bitka med srbsko in bolgarsko armado. Srbska artilerija je bitko odločila. Srbski bataljoni so naskočili griče pri Drenski. Vsled bajonetnega napada je prišlo do strašnega klanja. Bolgari so morali svoje pozicije zapustiti. Mrtvih in ranjenih je na obeh straneh veliko. Bolgari so bežali, pri čemer jim je srbska artilerija prizadela silne izgube.

Belgrad, dne 1. julija. Srbski tiskovni urad poroča iz Skoplja oficijozno: V svojem napadu tekom večerajšnjega dneva so Bolgari razvili moč še nad 100 bataljonov pehote z nad 200 poljskimi in pa gorskimi topovi in havbicami. S srbske strani se je udeležilo bojov okrog 30 do 40 bataljonov z samo 80 topovi. Napad je imel značaj nenadnega istočasnega navala ogromnih sil. Manjših nenadnih zahrbtnih napadov, kakor je bil oni pri Zletovu in Neokazi, je bilo sicer pričakovati, da bi šli pa Bolgari tako daleč, da bi napadali s celimi armadami, preden so pretrgane diplomatske zveze, tega pa nihče ni mogel misliti. Kako je bil ta napad na celi fronti sistematično pripravljen in kakšnih sredstev so se Bolgari pri tem posluževali, pričajo te-le podrobnosti:

tem, da se je Glaser preselil v Trst. V triletnem bivanju si je po taktnem obnašanju in odločnem značaju pridobil splošno priznanje. Učitelji so ga visoko spoštovali in mladina mu je bila srčno udana. To se razvidi iz odhodnice, ki mu jo je priredil učiteljski zbor itd. itd.

Nemško društvo „Weidenauer Lesekasino“ si je našega rojaka izvolilo za častnega člana.

Torej je primerno, da se ga tudi mi ožji rojaki na Štajerskem spominjamo o njegovi petdeset- in tridesetletnici.

Prvak detektivov.

Prvak ameriških detektivov Joseph Burns se že dalje časa mudi v Londonu in časopisje se prav obširno bavi z njim in njegovimi slavnimi čini. Joseph Burns se pri svojem poslu drži posebne metode po zgledu Sherlock Holmesa; prepričan je, da še tudi najbolj prebrisan zločinec pusti za seboj kako sled in kakor hitro vidi, da je ta odkrita, postane z-began, kakor zajček, ki opazi kačo ter se sam izda. Zato Burns v nasprotju s svojimi strokovnimi tovariši hitro v časopisju razglasi, kadar najde kakšno sled.

Burns je čokate, močne postave in nosi očala. Po zunanosti bi nihče ne sodil, da je to glasoviti detektiv Burns, ki je že 25 let strah in trepet ameriških zločincev. Do pred štirimi leti je bil Burns šef tajne policije, potem pa je postal samostojen. V svoji službi ima 1400 agentov, ki so skoraj vsi akademično izobraženi ljudje: zdravniki, kemiki, arhitekti, juristi, potem zlatarji in knjigovodje. Burns je pristaša špicaliziranja in v vsakem posameznem slučaju pritegne k sodelovanju tiste svoje pomočnike, ki so po svojem strokovnem znanju za to najbolj sposobni. Dnevi navadnega špiceljna so minuli, pravi Burns.

Na posameznih mestih na fronti so bolgarski vojaki našim govorili, da obsojajo bratomorno vojno, katers žele politiki v Sofiji, in se dogovarjali z njimi, da bi drug na drugega ne streljali. Naši tem pogovorom niso povsem zaupali. In res. Tekom napada so Bolgari na več mestih dvignili puške in bele zastave. Namesto pa da bi se predali, so hipoma izvršili bajonetni napad. En bolgarski bataljon je porabil somrak, da se je približal srbski bateriji. Srbska pehota, ki se je nahajala v bližini, je otvorila ogenj. Tedaj so Bolgari začeli klicati: „Naši smo! Ne streljajte!“ Med Srbi je vsled tega nastala zmeda in ogenj se je ustavil. Tedaj so Bolgari izvršili napad in vzeli štiri srbske topove. Prevara se je sicer prepozno spoznala, toda to postopanje Bolgarov je srbske čete nepopisno razdražilo. Ko se je začelo dani, sta se dvignila dva srbska bataljona, kakor en mož in z bajonetnim poletom vzelo Bolgarom srbsko baterijo nazaj. Kar ni padlo, se je podalo v beg.

Drugi primer: Na mostu čez Bregalnico pri Štipu sta vedno stala po dva bolgarska in srbska stražnika. V nedeljo popoldne je poveljnik bolgarske straže pozval srbske predstražne častnike, da bi se dali skupaj fotografirati, češ, vsa nesoglasja so poravnana in vojne ne bo. Res so se slikali. Toda Bolgari so ob tej priliki najnatančneje izmerili oddaljenost do srbskih rovov in še istega dne na skrivnem razpostavili cel artilerijski polk s 30 topovi ter vse pripravili za napad. V nedeljo popoldne so se še skupaj fotografirali, v ponedeljek zjutraj so pa Bolgari nenađoma izvršili silen napad na naše predstraže. Na en mah je začelo sipati ogenj 36 bolgarskih topov. Cel prostor med rovi in šotori je bil posut s šrapneli in mitraljezami. Kdorkoli je skušal priti do zavarovanega mesta, je padel. Čete so bile prisiljene, odreči se vsakemu zavetju in zavzeti odprte postojanke. Razvil se je krvav boj. Bolgari so vse jačje napadali. Toda tudi Srbom je prihajala pomoč. Bolgarski napad je bil na celi črti z ogromnimi izgubami odbit. Kupi mrtvih napadalcev so pokrili polje, toda tudi na srbski strani so bile težke izgube. Iz čete, ki je bila na predstraži na mostu pri Štipu, so bili ranjeni vsi častniki, naredniki in 7 podnarednikov.

Sedaj pa prihaja najstrašnejše. Ko so bili naši prednji oddelki prisiljeni, da se, pričakujoči ojačenj, umaknejo nazaj pred nenadnim napadom daleko močnejšega sovražnika, so pustili svoje najtežje ranjence v taboru pod šotori pod varstvom ženevske konvencije. Bolgari so vse te ranjence z bajoneti pomorili. Kot žrtev tega postopanja je padel eden največjih junakov tega dne: major Milan Vasič.

Bolgarski napad je bil konečno na vseh točkah odbit. S srbske strani so se začele angažirati jačje sile. Čete se bijejo z nenađnim ogorčenjem. Naše izgube so znatne, bolgarske ogromne. Boji se vodijo z neverjetno silo in brezobzirnostjo. Naval na Šup in navskrižni ogenj srbskih topov proti Bolgarom je strahovito učinkoval. Štip je skoraj popolnoma porušen.

(To poročilo je brezdvomno tendencijozno. Do takih škandaloznih neverjetnosti gotovo ni prišlo in so namenjene samo v to, da vzbudijo vročo kri.)

Borbe se nadaljujejo.

Belgrad, dne 2. julija. Srbski tiskovni urad javlja: Vest, da so bile sovražnosti ustavljene, ne odgovarja dejstvom. Ves večerajšnji dan so se vr-

Izmed mnogoštevilnih vspehiv Burnsovih slučajev je nekaj znanih tudi Evropi; tako je na prim. odkril umor Rosenthala v New-Yorku, ob kateri priliki so prišli na dan nezasišani škandali newyorške policije. Zanimiv je trik, ki se ga je poslužil, da je spravil na dan krivce, ki so v Los Angelesu poglali v zrak poslopje „Timesa.“ Na piko je bil vzel brata McNamara, a manjkalo mu je dokazov. Nekega dne je v odsotnosti bratov udril v njuno pisarno in pod pisalno mizo napeljal zelo majhen, a močan telefon svoje lastne iznajdbe, ki ga je nazval „detektofon.“ Fina žica je vodila ven na mesto, kjer je sedel stenograf, ki je zabeležil vsako besedo, ki sta jo brata tgovorila. Kmalu je bil dokaz njune krivde jasno podan.

Zanimiv je tudi slučaj, ki je Burnsa to pot pripeljal v London. Nenađoma je bilo izginilo neko sleparsko bančno podjetje, ki je oškodovalo veliko ameriških bank za znatne zneske. Stvar je bila izročena Burnsu, toda za pobežnimi sleparji dolgo ni bilo najti nobene sledi. Konečno je Burns izvedel, da je nosil starejši sin dotičnega bankirja čevlje z visokimi petami. Sedaj je bila pot odprta. Sledovi za možem z visokimi petami so iz New-Yorka vodili v Washington, od tod v različna pristaniška mesta in dalje v Evropo. Iz Alabame je šla sled v New-Orleans in tu je bil „mož z visokimi petami“ prijat na neki ladiji v trenutku, ko se je hotel odpeljati. Kmalu je bila v rokah pravice cela sleparska družina Antonia Musica s štirimi sinovi in dvema hčerama, ki je izvršila štirimilijonske goljufije; en milijon so še dobili pri njih. Sin Filip, mož z usodnimi visokimi petami, je vse priznal in obtežil pri tem še tudi več oseb v Neapolju in Parizu.

Že se je hotel Burns odpeljati v Neapolj, ko se je v Londonu pojavil slučaj Martin (ko je na nepojasnjen način izgubil ameriški milijonar Martin). A Burns je takoj prevzel tudi ta slučaj in sedaj vse napeto pričakuje, kako ga bo razrešil.

šili boji na celi črti. Srbska armada, vznemirjena po neprestanih bolgarskih napadih, je opustila defenzivo in prešla v ofenzivo, prodirajoč proti Štipu. Bolgarska stotinja, ki je pri Trogerodu napadla srbske čete, je bila z bajonetnim naskokom odbita in obkoljena ter je konečno morala kapitulirati.

Belgrad, dne 2. julija. Pri Gjevgeliju so Bolgari prekinili zvezo med Srbi in Grki in skušali prekoračiti Vardar s pehoto in artilerijo. Dva srbska bataljona sta jih naskočila in razbila. (Zveza z grško armado je zopet vpostavljena. Gjevgelij je zopet v srbskih rokah. Na desnem krilu srbske vojske od Krivolata do Gumendže, torej na fronti, ki je 70 kilometrov dolga, so se včeraj neprestavno vršili ljuti spopadi. Zlasti silna borba je bila na južni fronti ob Vardarju, v okolici Štipa. Štip so Srbi bombardirali in ga skoraj popolnoma uničili. Bolgari so mesto zapustili. V tej bitki se je posebno odlikoval uziški polk. Padla sta dva višja srbska častnika, ranjenih pa je bilo okoli 20.

Belgrad, dne 2. julija. Pri Štipu se je vršila krvava bitka. Štip je padel v srbske roke, Srbi so prodrli do vznožja Plakovičke planine, 10 km od Štipa. Po vesteh iz Skoplja so se Bolgari morali že umakniti tudi iz Kočane. S tem je bolgarska macedonska armada popolnoma odrezana od Kjustendilske. Tu je bila borba najljutejša. Bolgari so pustili na bojišču 1200 mrtvih in ranjenih. Vrhove pri vasi Drenki je osvojila srbska pehota z bajonetnim naskokom. Bolgari so pustili na bojišču šest topov in štiri municijske vozove. Včeraj so Bolgari skušali še zavzeti gornji Trogerod, toda napad so Srbi odbili, in z bajonetom malodane uničili dotični bolgarski oddelek.

Dunaj, dne 2. julija. Po zanesljivih poročilih so Srbi zavzeli Štip in Krupišto. Bitka za Štip in Krupišto je bila silno krvava. Srbska artilerija je popolnoma razbila bolgarske pozicije. Bolgari so pa trikrat poskušali z bajonetnim naskokom zopet osvojiti izgubljene pozicije, toda vsi njihovi naporji, združeni z velikim junaštvom, so bili brezvspešni. In med tem so Srbi s strahovitim artilerijskim ognjem razrušili Štip. Bolgari so se jeli umikati. Srbi so jih z bajonetom v roki zasledovali več kilometrov daleč. Na potu proti Kočani so Srbi vjeli dva bolgarska bataljona. Cesta v Kočano je v srbskih rokah. Izgube na obeh straneh so ogromne. Samo Srbi imajo 1400 mrtvih in ranjenih.

Stanje armad.

Bolgarska armada.

Bolgarska armada je štela v pričetku balkanske vojske okroglo 500.000 mož. Od teh jih je padlo v vojski s Turki okrog 100.000 mož z ranjenici vred. Pred Kataldžo še ima Bolgarija vedno kakih 70.000 mož, da opazuje gibanje turške armade. 50.000 mož rabi za zasedeno ozemlje. Po odbitku teh navedenih števil in prostovoljcev šteje torej bolgarska operacijska armada, ki pride v tej vojski v poštev, okrog 300.000 mož. Tej armadi zapovedujejo najodličnejši generali, kot: Sawow, Ivanow, Dimitriew, Fičew itd. Glede discipline in vojaške izvežbanosti prvači na Balkanu bolgarska armada.

Grška armada.

Štela je v pričetku izbruha balkanske vojske 90.000 mož in se je tekom vojske izpopolnila na 160 tisoč mož. Padlih in ranjenih je imela 20.000 mož.

Za smeh.

Prva skrb.

Postrešček: Tukaj je zaboj piva!
Gospodinja: Jaz ga nisem naročila.
Postrešček: Vi ne, ampak dijak, ki pride jutri k vam stanovati.

Razlika.

— Kaj se pa tako kisló držiš?
— Oh, ko sem tako nesrečen. Mlado ženo imam, pa je zmirom bolna.
— O, prijatelj, jaz sem še vse bolj nesrečen. Staro ženo imam, pa je zmirom zdrava.

Bolnotele.

— Teletu je vedno slabše, kaj praviš, Janez, ali bi poslali po živinozdravnika?
— O, zakaj? Od lani sta ostala še dva mala pulverca, ki jih je bil doktor dal našemu Pepčku, ko je na ošpicah zbolel. Teletu bo prav gotovo pomagalo!

Užitek.

Star jud Abraham kar ne more razumeti, da hodi njegov sin tako rad v gledališče.
„Veš, oče“, mu pravi sin, „to je za-me užitek, če grem v gledališče.“
„Kaj užitek, užitek“, renči stari. „Kaj je to? Ti bom jaz razložil, kaj je užitek. Vidiš, če jaz ležim v svoji mrzli sobi pod gorko odejo v postelji, če mi potem zleze noga izpod odeje in me začne zebsti, in če nato nogo nazaj potegnem pod gorko odejo, to je užitek!“

Prikušnji.

Profesor: Kolikokrat so šli zedinjeni vladarji z vojsko nad Francoze?
Dijak: Štirikrat.
Profesor: Naštejte!
Dijak: Enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat.

za zasedeno ozemlje rabi 50.000 mož, v poštev v sedanji vojski pride tedaj 80.000 mož. V vojski s Turki ni imela grška armada nobenih velikih in odločilnih bitk, torej se o kaki njeni posebni kakovosti ne more govoriti. Oskrbovanje grške armade v živili in municiji je bilo v prejšnji balkanski vojski precej pomembnejše. Poveljeval ji bo tudi tokrat sam kralj Konstantin, poprej kot prestolonaslednik. Če bo kos zmagonosnemu bolgarskemu generalu Ivanowu, ki poveljuje bolgarski armadi zoper grško, bo še le moral dokazati.

S r b s k a a r m a d a.

Pri izbruhu balkanske vojske je štela srbska armada za vsem 220.000 mož. Tekom balkanske vojske je povišala število vojaštva na 400.000 mož. V vojski je izgubila 40.000 mož, odpadejo tudi prostovoljci 10.000 mož, 50.000 mož rabi za zasedeno ozemlje. V sedanji vojski pride tedaj v poštev do 230.000 mož. Oskrbovanje srbske armade v vojski s Turki je bilo izborna. Vojaštvo je prav dobro izvežbano. Artilerija Srbije je izborna. Vrhovno vodstvo srbske armade je tudi tokrat izročeno vojvodi Putniku. Črnagora je poslala 15.000 mož pod poveljem generala Martinoviča Srbom na pomoč. Črnogorsko armado oskrbuje srbska vojna uprava.

Čestitka skupščine srbski armadi.

Belgrad, dne 2. julija. V današnji seji naše skupščine je bil soglasno sprejet predlog, da naj se odpošlje vojvodi Putniku sledečo brzojavko:

„Vsled soglasnega sklepa skupščine si štejem v čast, prositi Vaš, da sporočite naši hrabri armadi navdušene in iskrene pozdrave skupščine. Skupščina bo s patrijotičnim navdušenjem sledila gibanju zmagonosne srbske armade, kateri so Bolgari s svojim zavratnim napadom vsilili boj. Živela srbska armada!“

Na to je bila skupščina na nedoločen čas odgojena.

Nova bolgarska nota.

Kakor poroča „Wiener Allgemeine Zeitung“, je bolgarski ministrski predsednik poslal srbski vladi novo noto, v kateri konstatira, da so v trenutku, ko je Bolgarska dala povelje, naj se njene čete vzdrže vsakega napada, Srbi povsod začeli napadati, dočim skušajo Bolgari razrešiti spor med zavezniki mirnim potom, nastopa srbsko armadno vodstvo bojvito. Bolgarska vlada zadnjič poziva srbsko vlado, naj takoj zapove armadnemu vodstvu, da preneha s sovražnostmi. Če se to ne bo zgodilo, tedaj bo morala Srbija nositi vso odgovornost.

Brzojavki kralja Petra in Konstantina.

„Daily Mail“ priobčuje dve brzojavki, ki jih je prejel od srbskega kralja Petra in od grškega kralja Konstantina. Brzojavka srbskega kralja Petra se glasi:

„Trudimo se, da rešimo spor na miren način. Upamo, da bosta Rusija in Evropa vpoštevali naše življenske interese. Obžalujem nezaslišane napade bolgarske armade, ki so ogorčili ves srbski narod in srbsko armado ter povzročili, da si stojita sedaj dve zavezniški in bratski državi kot sovražnici nasproti.“

Enako se glasečo brzojavko je poslal tudi kralj Konstantin.

Najnoviše.

Uvod h glavnim bitkam. — Ofenziva Bolgarov proti Solunu.

Dunajsko situacijsko poročilo pravi:

Pričetek odločilnih bitk v Macedoniji med Bolgari na eni strani in med Srbi in Grki na drugi strani je tik pred durmi. Srbska in grška armada sta dobili povelje za prodiranje, da preženeta Bolgare iz njihovih zasedenih utrdb. Srbska glavna armada, oziroma njene predstraže, so že imele krvave spopade z Bolgari ob Brjegalnici, ob reki Zletovski in ob pobočju Ozogovske planine. Nato je pa bolgarska armada prešla na celi črti v ofenzivo, in je jela istočasno prodirati proti Solunu. Ker razdalja med bolgarsko-srbsko armado na eni strani, ter med bolgarsko-grško armado na drugi strani ni posebno velika, bodo vse tri glavne armade v najkrajšem času trčile druga ob drugo. Izid teh bitk bo odločilen za ves nadaljni vojni potek. Ker je prodiralo desno krilo srbske armade proti Zletovski ob vršacih Ozogovske planine, je njeno napadalno gibanje težko eksponirano. Bolgarsko armadno poveljstvo izkorišča to situacijo in hoče zadati Srbom odločilen udarec na način, da prodira z vsemi močmi, ki so koncentrirane v južno-zahodni Bolgariji ob obeh straneh črte Kistendil—Egripalanka, proti flanki in hrbtu srbske glavne armade. Ta ofenziva glavne bolgarske armade ima pa težke terenske ovire, vsled katerih le počasi prodira. Če bo padla konečna rešitev že okrog Egripalanke, oziroma pri Kratovem, ali še le na Ovčjem polju, oziroma okrog Skoplja—Kumanova, je pa odvisno od tega, kako daleč in s kolikimi močmi bodo prodrali Srbi v smeri proti Egripalanci in kake taktike se bodo posluževali v očigled ofenzive bolgarske armade, osobito pa glede gibanja bolgarske armade, ki namerava obkoliti Srbe. Važna je tudi okolnost, da se je posrečilo levemu bolgarskemu krilu, prekoračiti reko Vardar pod izlivom Brjegalnice pri Gradskem. V bližnjih dneh se pričakuje odločilne bitke med Bolgari in Srbi.

Zajedno z odločitvijo v severni Macedoniji bo prišlo tudi med Bolgari in Grki do odločitve. Bol-

garska armada pod poveljem generala Ivanowa, ki je užugala desno grško krilo ob Pangjaonskem gorju med Orfano in Lefero in jo prisilila, da se je morala umakniti za Strumo, oziroma ob južno obal jezera Tachino, prodira neprestano proti Solunu. A skupaj bosta trčili obe armadi ob Bezikovem pogorju. Izid te bitke bo odločil usodo Soluna in cele južno-zahodne Macedonije.

Splošna ofenziva bolgarske armade.

„Reichspostin“ poročevalec poroča iz Sofije z dne 2. t. m.:

Vsled srbskega napada na bolgarske pozicije ob Brjegalnici in Zletovi in na vršace Ozogovske planine je bolgarska armada začela prodirati na celi črti.

Napad se bo izvršil z levim krilom iz Štipa in ker se je posrečil Bolgarom prehod čez reko Vardar pri Gradskem, severno nad Krivolakom, tudi ob desnem bregu Vardarja v smeri proti Velesu. Med tem bodo izvršile divizije centra glavnih sunek v smeri Egripalanka na Kratovo.

Ofenziva bolgarske armade je v polnem teku, ima pa na desnem krilu terenske ovire, vsled katerih ne more brzo prodirati. Kakor nadalje izvem, niso imela diplomatska pogajanja, ki bi ustavila to prodiranje Bolgarov proti Solunu, nobenega vspeha. Umikanje onih srbskih kolon, ki so prodirale proti Zletovi in proti bolgarskim pozicijam na Ozogovski planini, nazaj na Ovčje polje, na Kratovo in Egripalanko je vsled obkolilnih operacij desnega bolgarskega krila zelo ogroženo. Potrjujem nadaljevanje prodiranja Bolgarov proti Solunu.

Prva odločilna bitka. — Srbi poraženi.

Sofija, dne 3. julija. (Zasebna brzojavka.) Poročevalec „Reichsposte“ brzojavlja svojemu listu: „Izvojevana je prva odločilna bitka. — Bolgarska armada je popolnoma porazila srbsko na Ovčjem polju...“

Naše prireditve.

Imeno.

V nedeljo, dne 29. junija, se je vršil v hiši našega zvestega in vsikdar zanesljivega somišljenika gospoda Matevža Pajka, shod S. K. Z., ki se je sijajno obnesel. Če prav je bil shod slabo razglašen, ker „Slovenski gospodar“ po nesrečnem naključju ni shoda naznanil, je bila vendar udeležba zelo velika. Zbralo se je okoli 150 volilcev, večinoma iz fare Podčetrtek, nekaj tudi iz fare Olimje in Sv. Ema in precej naših hrvaških bratov kot gostov od druge strani Sotle. Predsedoval je prikljubljeni in delavni domači gospod župnik Štefan Pivec.

Gospod poslanec Pišek je v dolgem govoru govoril o osebni dohodnini, načinu, kako se napravi proti krivičnemu obdačenju, rekurz in o še drugih davčnih zadevah.

Poslanec dr. Jančič je pa govoril o dogodkih v parlamentu, sedanjem političnem položaju, in o balkanski vojski.

Shod je trpel nad tri ure, ker sta oba gospoda govornika vsak poldrugo uro govorila. A kljub temu so ljudje neutrujeno sledili z napeto pozornostjo in vidnim umevanjem govorom, ki bodo gotovo obrodili dober sad.

Slovenski kmečki zvezi in obema navzočima gospodoma poslancema se je izreklo popolno zaupanje. Imeno je naših najdičnejših postojank, in, kakor je ta shod znova sijajno dokazal, bo to tudi ostala.

Politični pregled.

Sestanek vladarjev.

Italijanski kralj je odpotoval te dni v Stockholm, da vrne obisk norveškega kralja. Med potom je imel sestanek z nemškimi cesarjem Viljemom v Kielu. Ker je spremljal italijanskega kralja zunanji minister di Gugliamo, ki je imel konferenco z Jagovom, se pripisuje temu sestanku, osobito z ozirom na sedanje balkanske zmede, veliko politično važnost.

Avstrijska in nemška vojaška moč.

V Nemčiji je sprejel državni zbor novo vojaško postavo. Po tem zakonu bo imela Nemčija sledeče število vojakov: v miru 770.000 vojakov, v vojni pa 6.000.000. Po številu prebivalstva bi morala imeti naša Avstrija, ako bi hotela iti roko v roki z Nemčijo, v miru 650.000 služočih vojakov, v vojski pa 5 milijonov bojovnikov. V resnici nosi sedaj v miru vojaško sukunjo 350.000 vojakov, v vojski pa bi prišli v poštev 3.000.000. Italija, tretja zaveznica, ima v mirovnem stanju 280.000, v vojski bi jih spravila skupaj dva in pol milijona. Nemčija gleda baje svoji zaveznici zaradi njune vojaške nejakosti po strani in pravijo, da bo zahtevala, da se tudi v Italiji in Avstriji število vojakov zviša.

Vstaja na Kitajskem.

Iz Pekinga poroča škof Taj Jan Fu francoski legaciji, da je bil umorjen v Kjašovu španski duhovnik Bernoit, kjer 200 mož močna vojaška posadka ne more ničesar opraviti proti 3000 vstašem. Vlada je obljubila da napravi zopet red in da kaznuje tudi vse krivce. Vladni vojaki so četo belih volkov v Honanu porazili, 600 vstašev ubili, 80 jih pa vjeli.

Raznoterosti.

Stajerski Slovenci na katoliški shod v Ljubljano! Župni uradi na Spodnjem Stajerskem so dobili v roke zglasilnice za katoliški shod v Ljubljani. Prosimo, da vse naše organizacije takoj javijo svojo udeležbo pri župnih uradih zadnji čas do dne 17. t. m. Katoliški shod v Ljubljani bodi sijajna manifestacija vsega slovenskega in hrvaškega naroda, ki se ob tej priliki posveti Brezmadežni. Čehi in Poljaki prihite k tem slavnostim, tem bolj je naša dolžnost, da se dne 24. avgusta vsi dvignemo na pot v Ljubljano. Poleg društev naj se dvigne vsak zaveden Slovenec, posebno tudi naši župani in občinski svetovalci!

Duhovniške spremembe. Dne 1. julija sta bila inštalirana č. g. Franc Časl kot župnik na župniji Trbovlje in č. g. Franc Trop za župnika v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah. — Za provizorja v St. Lenartu nad Laškimi je imenovan č. g. Ivan Luskar, kaplan v St. Petru pri Radgoni.

Letošnje nove sv. maše. Anton Bratkovič, dne 27. julija, Kapela pri Radencih; pridigar: Martin Osenjak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni. — Ignacij Grifič, dne 15. avgusta, Prihova; pridigar: Franc Hrastelj, arhidijakon v Konjicah. — Pavel Holcman in Vinko Holcman, dne 10. avgusta, Remšnik; pridigar dr. Josip Hohnjec, bog. profesor v Mariboru. — Anton Medved, dne 3. avgusta, Rajhenburg; pridigar: dr. Anton Medved, gimnazijski profesor v Mariboru. — Anton Peršuh, dne 10. avgusta, Sv. Lovrenc na Dravskem polju. — Jakob Bohak, dne 10. avgusta, Studence; pridigar Bohak, dekan v Slov. Bistrici. — Andrej Klobasa, dne 17. avgusta, Sv. Jurij na Ščavnici. — Janko Slavič, dne 17. avgusta, Ljutomer; pridigar: Franc Slavič, župnik v pokoj. — Frančišek Stiglic, dne 17. avgusta, Rečica v Sav. dolini; pridigar: Jož. Dobrovc, župnik v Črni na Koroškem. — Mihael Turk, dne 10. avgusta, Pilštanj; pridigar: Marko Tomažič, dekan v Kozjem. — Jožef Vrečko, dne 3. avgusta, Sv. Jožef nad Celjem; pridigar: Franc Kitak, superijor istotam.

Iz učiteljske službe. Na trirazrednici v Št. Ilju v Slov. goricah, drugi plačilni razred, je oddati mesto učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 22. julija 1913.

Romarski vlak na Trsat letos ne bo šel, ker v Reki razsaja nalezljiva bolezen in bi se vlak radi tega sploh ne dovolil.

Slovenska Matica. (Razpis častne nagrade za leposloven spis.) Slovenska Matica razpisuje častno nagrado 300 K za daljši leposloven spis poljubne vsebine. Vložiti ga je treba do dne 1. maja l. 1914, pod posebnim geslom; pisateljevo ime bodi v kuverti, ki je zaznamovana z dotičnim geslom. Razume se, da prejme avtor za nagrajeni spis poleg nagrade še tudi običajni honorar.

Imenovanje pri južni železnici. Naslov inspektorja dobi: Susteršič Fran, postajenačelnik, Ljubljana. — Višji revidenti postanejo: Graeser Karel, Gorica, Lisec Rudolf, Trst, Dobovišek Jurij, Radgona, Kebat Ludvik, Inomost, Baša Alojzij, Hraštnik, Kosmat Alojzij Trst. — Naslov višjega revidenta dobi: Gabriel Karel, Divača, Moseg Peter, Trst, Fabianič Nikolaj, Opatija-Mačulje, Cvek Fran, Postojna, Gostiša Josip, Trst. — Revidenti postanejo: O. Freiburger, Trst, Černigoj Venceslav, Trst, Szilich Karel, Zagorje, Krainer Fran, Trst, Seculin Ferdinand, Tržič, Tutta Ivan, Trst, Posega Makso, Dellach, Ulčnik Franc, Kriva vrba, Vehove Alojz, Logatec, Albrecht Ivan, Trst, Kitek Josip, Ljubljana, Župan Josip in Čik Rudolf, Ljubljana, Gregorij A., Ružar Franc, Prato Oskar in Dočič Anton, Trst, J. Veglijak, Nabrežina, Brinšek Emil, Sv. Peter n. K., Krajiček Žiga, Zidanimost, Rutar Alojzij, Ronke. — Pristavi postanejo: Blaž Karel, Trbovlje, Vodička Henrik, Sv. Peter na Krasu. — Asistenti so postali: Punčuh Friderik, Spodnji Dravograd, Rebolj K in Ramšak Julij, Celje, Žekar Fran, Rače-Fram in Bregant Ivan, Tržič.

Priporočilo. Današnji številki smo priložili kot prilogo cenik vin „Prve južnoštajerske vinarske zadruge v Celju“, na kar cenjene čitatelje še posebej opozarjamo.

Umrli je poslanec grof Kanitz. V Berlinu je dne 30. junija umrl nemški državni poslanec in vodja nemških agrarcev, grof Kanitz, v 72. letu svoje starosti. Parlamentu je pripadal od leta 1870. Umrli je bil prvobornik za upeljavo varnostne carine na kmečke pridelke.

Zmaga nemških krščanskih socialcev. Pri deželnozborski volitvi v velikem inavstrijskem okraju Vöcklabruck na Zgornjem Avstrijskem je bil izvoljen krščanski socialc, državni poslanec Pichler s 510 glasovi. V manjšini je ostal nemški svobodomislec in župan v Vöcklabrucku, Obermaier, s 484 glasovi. Ta okraj je do sedaj vedno zastopal nemški svobodomislec.

Hochenburgerjev duh. Na mariborski sodniji se je pripetil dogodek, ki kaže, kako kvarljivo in korumpirajoče vpliva Hochenburgerjev sistem, ki ne presoja po potrebi in zmožnostih, temveč po nemškem nacionalizmu. Pred nekaj časom je šel v pokoj pisarniški ravnatelj Wresounig. Kako je prišel do tega mesta, ne vprašajte! O Wresounigovih zmožnostih ni bilo nikomur posebno veliko znanega. Ko je zapustil sodnjo, ni zato nihče pretakal solz. Toda ta

mož se je ovekovečil še s svojim odhodom. V svojem neutemeljenem recimo ponosu se, ni nič poslovil od nižjih uradnikov in uslužbencev. Zdelo se mu je pod častjo, reči prijazen „z Bogom“ tovarišem in sodelavcem, ki imajo enako predizobrazbo, kot on, kateri pa pri svojem avanciranju nimajo tako „čudnih naključij“ kot on in kot možje tudi niso za vse tako na razpolago, kot je bil on. Če gre kak pošten višji sodni uradnik iz urada ali v pokoj, se ne čuti ponižanega, če se lepo poslovijo od vseh, mož pa, ki je služil takorekoč „von Pick auf“ in bi bil, če bi mu v ojaščina ne bila pomagala naprej, Bog ve kje, ne smatra za vredno, da bi storil korak, ki je med omikanci v navadi. Vsa pogubnost našega justičnega sistema, ki vstvarja nadutost in domišljavost, se zrcali iz tega slučaja.

Protiduhovniška gonja. Pod Lesničar-Stiblerjevim vodstvom je „Narodni List“ postal zopet zelo bojevit zoper duhovnike, med tem ko se je Spindler zadnji čas že precej umeril. Zadnja številka napada gospoda, vojniškega župnika, radi volitev v Škofljivasi, se drege ob župnika solčavskega, obgloda župnika v Št. Lenartu v Slov. gor., grdo napade katehete šentlenartske dekanije in končno še župnika rajhenburskega, g. Cerjaka. „Profifarska“ gonja se je torej zopet začela. Gospodom duhovnikom nasvetujemo najboljšo protisrečno: Z vsemi liberalnimi listi ven iz fare!

Zalostno priznanje. V pondeljki številki smo priobčili poziv na slovensko učiteljstvo, naj odločno zahteva slovensko razpravljanje na uradnih učiteljskih konferencah. „Slovenski Narod“ od zadnje srede hiti zatrjevati, da se učiteljstvo našemu pozivu, ki je bil strogo stvaren in je gotovo umesten, ne bo odzvalo in sicer iz golega političnega nasprotstva proti nam. Ne moremo si misliti, da bi „Slov. Nar.“ govoril v imenu slovenskega učiteljstva. Imeli smo že ostre praske z liberalnim učiteljstvom, toda za tako pošteno ga smatramo še vedno, da ne bo zgolj iz strankarske strasti teptalo v blato naše narodne pravice. Sramota pa za glasilo „slovenske inteligence“, ki si upa na dan s takimi protinaprednimi nasveti.

Himen. Gospodična Pepca Leon se je poročila z zdravnikom dr. Petkom.

Pazite na datum! Opozarjamo cenjene čitatelje, da pri čitanju poročil o balkanskih dogodkih pazijo na datum. Nekatera starejša poročila postanejo po novjših podatkih povsem brezpredmetna in neresnična.

Kakšno bo letošnje poletje? V nekem dunajskem listu piše dr. Heenig, da vsa znamenja kažejo, da bo letošnje poletno vreme v mnogočem podobno onemu leta 1911, to je da bo gorko in lepo, da, najbrže celo zelo vroče. Pred vsem kaže na to izredno suha letošnja pomlad, oziroma suho vreme, ki smo je imeli že od božiča 1912. Pričakovati imamo torej pretežno vročih poletnih dni. (Kaže ne! Op. ur.)

„Kres.“ Telovadni odsek Orel „Kresa“ v Gradcu je imel dne 22. junija veselico pri „Zvezdi.“ Dobro izvežbani tamburaši so pozdravili množštevne goste z mičnimi komadi. Nato so igrali „Zarjani“ burko „Raziresenca“, ki je vzbudila mnogo smeha in zabave (oba očeta, vpokojena višja častnika, sta bila res izborna raztresena.) Orli so pokazali lepi napredek z novimi lepimi skupinami in s prav dobrim petjem „Orlovske.“ Tudi mešani zbor „Kresa“ je zapel dobro nekaj pesmi pod pevovodjem gospodom Krajncem. Gospod Starman je zabaval občinstvo s šaljivimi kupleti, gospod Krajnc pa s „Kritiko občinskega urada.“ Gospod Dore Masič se je poslovil z „Boltatovim Pepetom“ za dobo dveh let od naših graških društev. Med odmorom je lepo prednašal na glasovirju gost usmiljenih bratov) različne skladbe. Počastili so nas s svojim prihodom na veselico med drugimi gospod kurat Ljubša, gospod mornariški nadkurat Pipan in več gospodov usmiljenih bratov in očetov frančiškanov. S to prireditvijo je zaključena letošnja sezona zabav „Kresa.“

Za elektrotehniške. Delovodska šola za elektrotehniko na c. kr. državnih obrtnih šoli v Ljubljani se odpre s pričetkom šolskega leta 1913-14, to je dne 17. septembra 1913. Delovodska šola za elektrotehniko ima nalogo, pripravljati obiskovalce s sistematičnim poukom teoretično in praktično za njihov prihodnji poklic, tako, da bodo lahko opravljali posle delovodij, monterjev, strojnih risarjev itd. Učna doba traja dva celoletna tečaja. Učenci so redni ali izredni. Za vsprejem je treba dokazati: 1. Da je prosilec dovršil 17. leto, oziroma, da ga dovrši v tistem solarnem letu, v katerem je vstopil; 2. da je dovršil ljudsko šolo in 3. da se je izučil kakega mehanično-tehničnega ali elektro-tehničnega obrta, ali pa da ima vsaj triletno prakso v takem obrtu. Pri vstopu se je izkazati z naslednjimi listinami: a) krstni (rojstni) list; b) zadnje ljudsko-šolsko izpričevalo; c) morebitna izpričevala o obrtnih učiliščih, v katere je hodil prosilec za časa učenja pri mojstru (obratna nadaljevalna šola, javna risarska šola, razni kurzi itd.); d) učno izpričevalo, oziroma delavsko knjižico; e) od domačega župana izdatno potrdilo o neomadeževanem vedenju; f) v dvomljivih slučajih domovinski list. Vpisovanje se vrši v dneh 15. in 16. septembra. Vpisnina znaša 2 K, šolnina 5 K, delavniška taksa 6 K. Ubožni učenci lahko dosežejo še na podlagi posebnih, na deželno vladno kranjsko naslovljenih prošelj oprostitev plačevanja šolnine in delavniške takse.

Slovensko čebelarstvo društvo za Spodnje-Štajersko. Ker zadnji občni zbor ni bil sklepčen, sklenil je odbor, naj se vrši ta v nedeljo, dne 6. t. m., ob 10. uri predpoldne, pri gospodu Konfidentiju v Zavadnji po sledečem vspredu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprememba društvenih pravil, govori gospod L. Cernej. 4. Volitve. 5. Slučajnosti. Zatem bo urednik gospod Frančišek Rojina pri čebelnaku predaval o Znidaršičevem panju. Ta se bo videl prazen in obljuden. Po zborovanju je skupen obed, za katerega naj se vsak po dopisnici oglasi pri g. Konfidentiju.

Za Slov. Stražo je nabral gospod Lovro Kos v Zgornji Ponikvi K 6. 20. — Za Slov. Stražo nam je poslal velečastiti gospod Fr. Hohnjec, kaplan na Rečici, več tisoč obrabljenih poštinih znamk. — Za Slovensko Stražo je daroval gimnazijec V. razreda Breznik Janko veliko število obrabljenih poštinih znamk in starih peres. — Gospod Fran Plateis od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah je nabral za Slovensko Stražo precej starih poštinih znamk. — Vsem lepa hvala!

Smrt poslanca v zbornici. V poslanski zbornici v Parizu je nastopil med drugimi govorniki napredni poslanec Aynard, ki bi moral govoriti o zakonu glede varstva šol za lajike. Takoj o začetku govora je postal poslanec slabo, padel je na stol in kljub takojšnji pomoči v kratkem umrl.

Grobni spomenik turškemu sultanu Solimanu II. na Hrvaškem. V treh letih bo minulo ravno 350 let, kar je mogočeno sultan takratnega velikega turškega cesarstva začel svoje janičarske pohode v Evropo, kojo si je hotel podjarmiti. Najprej ga je peljala pot na Hrvaško; dne 5. avgusta 1566 že stoji s svojo vojsko pred Sisekom, kojega je Nikolaj Zrinjski z malo peščico vojakov 34 dni proti turški pomoči junaško branil. Dne 7. septembra poskusi Nik. Zrinjski s svojimi junaki v zgodovini slavno zabeleženi izpad in žrtvuje sebe ter svoje vojake. Sultanu Solimanu II. pa ni bilo prisojeno, doživeti zavzetja Siseka. Dne 5. septembra nenađoma umre. Njegovo truplo so prepeljali v Carigrad, a na licu mesta so postavili spomenik z mogočnim turškim turbanom. V teku poznejših bojev je bil ta turški turban uničen, zato se je turška vlada začela znova pečati z idejo, da bi zopet postavila mogočen spomenik velikemu zmagovalcu na Hrvaškem. Tozadevna pogajanja je nazadnje začel bivši buđimpeštanski generalni konzul Fahreddin beg ter z nekim znamenim ogrskim inženirjem prvotno mesto tudi izsledil. Ker se pa je istočasno turška država ravno zapletla v balkansko vojsko, je stvar zaostala. Sedaj pa je turška vlada svojemu konzulu Simonu Effendi Tshayan v Buđimpešti naročila, naj ogrsko vlado vpraša, ali bi to skicijo dovolila. Ker pa je ogrska vlada s turško že itak v najbližjem sorodstvu po svoji notranji upravi, bo, kakor neki vladni mažarski list od prejšnje sobote že tudi namigava, gotovo z odprtimi rokami ustregla tej želji posestrimske države. Bog ve, če le še kakih milijonov ne bo zraven prispevala? Poč vlado Tisza je na Mažarskem vse mogoče! Spomenik Solimana II. na Hrvaškem bo pa Hrvatom znamenje, da si Mažari želijo tistih časov, ko je vladal ta krvoločni sultan in da bi se radi posluževali tistih sredstev, kot se jih je posluževal turški posilnež. No, saj že sedaj veliko ne manjka!

Ako še niste, pošljite naročnino!

Štajersko.

Mariborske novice.

Konstantinova slavnost v spomin šestnajststoletnice Milanskega odloka in cerkvene prostosti se je na prav izpodbuden način vršila v nedeljo, dne 29. junija t. l., na preslavni praznik sv. apostolov Petra in Pavla, v cesarja Franca Jožefa I. jubilejnem učiteljsko šolskih sester v Mariboru. Pričela se je ob 5. uri popoldne s sprejemom njih ekscelence prevzvišenega gospoda knezoškofa, ki so jo počastili s svojo navzočnostjo navzlic svoji utrujenosti in bolehnosti vsled napornega birmskega potovanja po starotrškem dekanatu. Pozdrav je govorila gojenka IV. letnika Helena Supanek, učenka na vladnici Consuelita Ferrares pa jim je izročila vkusno spleteni cvetlični šopek s pozdravnim napisom. Spored slavnosti je bil naslednji: I. 1. Skladba za gosli in glasovir. M. Ziehrer. Proizvajajo abiturijentkinje. 2. Prolog. Govori E. Milster, drugi letnik. 3. Die Sterne. Pesem. Uglasbil E. Ropas. II. 1. V katakombah. M. Opeka. Govori J. Kirar, četrti letnik. 2. Balada za gosli, glasovir in harmonij. G. Höfner. III. 1. Prizor iz dramske pesnitve „Christus siegt.“ Sestavil J. Eckerhorn, prednaša K. Reicher, četrti letnik. 2. O sladki sveti križ. Uglasbil A. Hribar. IV. 1. Deklamacije: a) In hoc signo vinces! E. E. Govori I. Hochegger. IV. razred. b) Zmagoslavnemu križu. S. Sardenko. Prednaša J. Šamperl, prvi letnik. c) Das Kreuz. Th. Schneider. Prednaša A. Wassitsch, drugi letnik. 2. Petje: Das Kreuz auf Bergeshöh. Uglasbil K. Kreutzer. — Slavnosti se je udeležilo več članov mariborske in druge duhovščine, mnogo staršev in sorodnikov gojenk in učenk imenovanega zavoda in odlično občinstvo, ki je polnilo prostorno slavnostno dvorano. Zapazili smo gospo okrajnega glavarja pl. Weiss, gospo gozd. svetn. pl. Zhuber, g.

gimn. ravnatelja dr. Tominška, g. odvetnika dr. Leskovarja in mnoge druge. K. sklepu sporeda, čigar točno in prikupljivo izvajanje so vsi udeleženci spremljali z vidnim zanimanjem in zadovoljstvom, so prevzvišeni knez povzeli besedo ter izrazili pred vsem svoje veselje nad prireditvijo, češ, da je z njo ustrezno naročilu svetega očeta Pija X., pa tudi njihovi lastni želji, priobčeni v dveh letošnjih pastirskih listih. Nato so izrekli zahvalo č. šolskim sestram, ki so spored tako duhovito sestavile in vsem gojenkam in učenkam, ki so ga izvršile s takšno natančnostjo in vnemo. Na tretjem mestu so položili gojenkam in učenkam na srce nauke, da naj posnemajo mladega Konstantina v spoštovanju in ljubezni do staršev, učiteljev in vzgojiteljev, in zlasti v premagovanju samega sebe, ki je bilo med njegovimi mnogoterimi slavnimi zmagami najslavnejša zmagava. Ako bodo premagovale same sebe, bodo tudi kraljice-cesarice, ker bo tako v njihovih srcih kraljestvo božje. Naposled so naglašali, da bo po teh prostorih čez nekaj dni zadonela čarobna beseda: vakance, ferije, počitnice, prostost! Toda ta prostost bodi le prostost od obiskovanja šole in učenja ostro predpisanih predmetov, ne pa prostost lenarjenja. Tudi v počitnicah naj koristno rabijo čas, naj se kretajo v prosti prirodi, pa naj opravljajo vsakdanje molitve, obiskujejo službo božjo, prejemajo kruh angeljski, ki je prve kristjane napolnjeval z zmagovito močjo zoper sovražnike. — Da bi jih pa spremljal blagoslov božji na počitnicah, so jim mil. knez podelili sveti blagoslov v zaključek slovesnosti, katera ne bo zavzemala zadnjega prostora med svečanostmi, ki so se v lavantinski škofiji letos že vršile ali še bodo prirejene v spomin Konstantina Velikega in njegovega zgodovinsko prepomenljivega Milanskega odloka.

O svečarju Gerthu nam prihajajo od več strani pritožbe. Mož hodi zelo rad po sejnih in mu slovenski denar očividno zelo diši. To ga pa nič ne moti, da bi ne igral vloge zagrizenega Nemca, ki bi rad potopil vse Slovence v žlici vode. Treba, da si zapomnimo. Če ne mara Slovencev, naj ne mara še našega denarja. Mi si prav lahko pomagamo.

Pasji kontumac je za mestni okoliš odpravljen. Za okolico (sodni okraj) pa še ostane kontumac nadalje v veljavi. Opozarjamo posestnike, da so predvidni in da se držijo postavne odredbe. Vsekako ta pasji kontumac pred 15. avgustom ne bo odpravljen. Čudno pa je, da veljajo za mesto milejše postavne določbe, kot za kmečke občine.

Glavni trg. V zadnji seji občinskega sveta se je sklenilo, da se cel sedanji povečani glavni trg imenuje „Glavni trg — Hauptplatz.“ Predlog, da bi se novi del imenoval „Neuer Platz“, je bil odklonjen.

Skandal. Iz Studencev nam pišejo: Nesramnost prve vrste je, da prodajajo c. kr. avstrijski orožniki vstopnice za Schulvereinove in Südmarkine veselice, kakor se je to zgodilo pri nas. Res, daue smo prišli pri nas, da varuhi postavne, možje, ki so v državni službi, nemoteno na avstrijskih tleh propagirajo akcije za vsenemštvo. Ako pa se kak orožnik samo udeleži slovenske veselice, je že „veleizdajalec“ in more kmalu drugam. Pozivamo naše gospe poslance, da malo premešajo spodnještajersko žandarsko kloako. Hvaležni jim bomo!

Ptujske novice.

Trojni umor. V četrtek, dne 3. julija, popoldne ob 4. uri, se je na Ptuj dogodila grozovita žaloigra: nek kavalerijski četovodja, ki je bil še-le 1 mesec na Ptuj, pridelen za pionirske vaje, je ustrelil najprej hčerko gostilničarja Preuz (pri Peserlu) Olgo, potem mater, oziroma gospo, nato pa še samega sebe. Gospa Preuz je dobila samo en strel v glavo in je v pol uri umrla v ptujski bolnišnici. 16letna Olga je dobila tri strele: v pleča, v prsi in v hrbet in bo težko okrevala; četovodja se je ustrelil v glavo in bil takoj mrtev. Storil je to grozno dejanje, ker ga je g. Preuz, kakor se pripoveduje, odklonil kot snubca hčerke Olge. To grozno dejanje je vzbudilo po celem mestu silno razburjenje. Se le pred kratkim se je na Ptuj ustrelil tudi nek četovodja.

Umrl je na Ptuj, kakor se je že poročalo, dne 28. junija notar Karol Filaffer; bil je odpadnik, ali kakor se je reklo, brez vsake vere. Vedno bolj se že razširja nemštvo, vedno bolj tudi odpadništvo in pa brezverstvo.

Celjske novice.

Tudi „Nar. List“ je povzel slogaško laž o naši posojilnici, če prav je gospodom liberalnim kolvodjem dobro znano, da slogaška vest nima prav nobene podlage. Ta napad pa tudi kaže, kakšna je liberalna honetnost. Naš poslanec dr. Verstovšek vlačiči šoštanjsko liberalno posojilnico iz blata, naš zavod daje liberalnim zavodom iz samega usmiljenja denar na razpolago, naši listi nočejo odkriti velikanskih posledic kraha pri Glavni, a v istem času, ko je ves štajerski liberalizem iz našega korita usmiljenje in prizanesljivost, napadajo našo stranko in naše zavode.

Pri okrajni bolniški blagajni vladajo naravnost turške razmere. Kljub Oechsovim defraudacijam ne mislijo sedanji močtoci na spremembo sistema. Protestiramo odločno proti nadaljnjemu poslovanju blagajne pod sedanjimi funkcijonarji!

Gostilno pri Pleterski na Bregu je prevzela gospa Minka Vihar. Gospa je znana kot dobra gostilničarka in bo tudi na tem novem mestu skrbela za dobro in točno postrežbo.

Trboveljske novice.

Sprejem novega častitega gospoda župnika. V pondeljek je bil sprejem novega častitega gospoda župnika Časla. Ker smo izvedeli, da se pripelje gospod župnik popoldne z brzovlakom, so se ob 5. uri zbrali uniformirani Orli in Marijina družba v Trbovljah pri kapelici nasproti Društvenemu domu. Navzoči so bili tudi cerkveni ključarji in še mnogo ljudstva. Pri Društvenem domu je bil postavljen slavalok, pot k cerkvi in pred župniščem je bila lepo ovenčana. V znamenje, da prihaja novi župnik, se oglase zvonovi raz stolp. Pri kapelici ga je pozdravil v imenu Kmečke zveze in Orlov gospod Kmet (Selevšek), v imenu Marijine družbe pa gospodična Kurnik, ki mu je podala krasen šopek. Gospod župnik se je obema zahvalil za pozdrave, nakar smo odšli v cerkev, sprejeli po kratkih molitvah sv. blagoslov, potem pa smo spremili gospoda župnika tja do župnišča. Ko se je storil mrak, začuje se godba, in sprevoč se pomika z lampijončki proti župnišču. To je serenada novodošlemu gospodu župniku. Pred župniščem pozdravi gospoda župnika v imenu cele krščanskosocialne organizacije gospod Zupan starejši. Gospod župnik se zahvali za pozdrave in krasno prireditev njemu v čast. Godba je zaigrala nekaj komadov, peveci so zapeli, nato pa smo odšli v Društveni dom. Naslednjega dne je bil gospod župnik slovesno inštaliran od velečastitega gospoda dekana dr. Krulca. To je kratek opis lepega in pristranskega sprejema. Vse drugo, kar nam še sili v pero, naj bo za danes pozabljeno.

Drugi kraji.

Ruše. V predzadnji številki „Narodnega Lista“ napada gospod dr. Gorišek iz Št. Lenarta naše somišljenike na prav malo dostojen način. Imenuje nas „lumpe“, našo obrambo ruškega gospoda župana „bedasto“ in sanja o nekem klerikalnem lovu na liberalne kaline. Vsa čast tako dostojnemu slovenskemu advokatu, ampak te vrste pisanje bi prisodili le ruškemu Jergu, ne pa na visokih šolah izobraženemu doktorju pravic. Le tako naprej, da se spoznamo!

Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje bralno društvo priredi skupno s podružnico Slovenske Straže v nedeljo, dne 13. t. m., ob 3. uri popoldne, v hiši J. Mačeka na Šobru št. 8, slavnost 1050letnice zmage križa med Slovani po sv. Cirilu in Metodu. Na vsoporedu je slavnostni govor, deklamacija, petje in pa gledališka predstava. Ker je čisti dobiček namenjen Slovenski Straži, se vsi Križevčani, kakor tudi sosede, bližnji in daljni, uljudno vabijo k prav mnogoštevilnem obisku ter se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopnina znaša 20 vinarjev.

Sv. Lenart v Slov. gor. Iz šentlenartskih liberalnih krogov so v totedenskem „Narodnem Listu“ priobčeni trije dopisi, prvi je napad na g. Kurbusa, drugi na g. dr. Kronvogla, tretji na vse gg. kaplane v dekaniji zaradi zanemarjenja katehetskega poka. En dopis nosi naslov: dr. Gorišek kot lovec na kozle. S tem je mnogo povedano.

St. Janž na Dravskem polju. Naši liberalci se zelo veselijo zmage pri občinskih volitvah, samo da prezgodaj. Poštenost naših nasprotnikov se razvidi tudi iz stavka, ki so ga iz rekurza iztrgali, čeprav je najmanj pomemben. So druge stvari, ki bodo držale in mladi gospodje Dobnik, Selinšek in Lešnik še bodo enkrat morali vzeti dopuste, da bodo agitirali za slogaško stranko. Slogaška stranka je v toliko, ker se je zadnja sloga sestavila iz nemškutarjev in liberalcev proti katoliško-narodnim slovenskim kmetom. Toda tudi ta sloga ne bo nič pomagala, kajti naše vrste bodo številnejše in močnejše.

Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah. Tukajšnje izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 6. t. m., ob 3. uri popoldne, v šoli tri gledališke igre in sicer „Zamujeni vlak“, „Oh, ta Polona“, in „Planinarica.“ Ker so vse tri igre prav za smeh in ker je vstopnina mala, se pričakuje prav obilne udeležbe, tako od domačinov, kakor od sosedov. Prosta zabava v gostilni g. Horvata.

Sv. Trojica v Halozah. Redni sestanek naše Mlađeniške zveze se vrši v nedeljo, dne 13. t. m., po večernicah popoldne, v društvenih prostorih. Naj ne zamudi nobeden član teh važnih sestankov, ki imajo namen, povzdigniti pravo izobrazbo in zavednost naše katoliško-narodne mladine.

Spodnji Gasteraj. Zelo čudne reči so prišle na dan v naši občini. Ta odkritja pa že moramo svetu pojasniti. Bistvo najnovejših dogodkov tvorijo zaostale šolske doklade za šentjursko šolo. Pri drugih občinah se te doklade vračunajo pri davku. Župan Koser pa, modra in bistra glava, mora pa seveda že delati izjemo. On je pobiral šolske doklade osebnost od davkoplačevalcev. Ti so seveda dajali svoje prispevke, če tudi še danes nobeden ne ve, koliko prav za prav pride na njega. Ampak vedno se je glasilo: ti moraš dati zdaj toliko; čez par mesecev je že zopet prišla tirjatev: daj zopet toliko itd. Tako se je godilo že od leta 1908 naprej. Vrh tega se je začela širiti še govorica, da se „pozablja“ te šolske doklade izročevati na pristojno mesto, namreč načelniku

krajnega šolskega sveta. Ljudstvo je začelo postajati pozorno in nevoljno in je zahtevalo revizijo. Prišel je uradnik od deželnega odbora in 19. junij je bil zelo vroč in nevaren dan. K reviziji je bil povabljen tudi gospod Krajnc kot načelnik krajnega šolskega sveta, da je poročal, koliko je dobil in prejel tekom let šolskih doklad od Koserja. Računi so dokazali pa primanjkljaj za celih 2185 K in nekaj vinarjev. Vsa ta svota je bila prejeta za šolo deloma od ljudstva, deloma tudi od davkarje, a ni bila izročena njemu namenu. Po reviziji je izročil župan Koser — za revizijo je vedel 14 dni prej, čemur se zelo čudimo, — načelniku gospodu Krajncu 1600 K, a še je bilo premalo. Bogati Koser je na dolgu ostal še 585 K, ki jih mora položiti v enem mesecu, ker jih je prej z drugo svoto „pozabil“ izročiti. Tudi mora poravnati zaostale obresti od cele svote za dotična leta. Danes naj zadostuje samo to stvarno poročilo, iz katerega jasno sledi, kako neredno in sumljivo je bilo Koserjevo gospodarstvo s tujim denarjem. Človek, ki ima le še količkaj čuta poštenosti in vestnosti, in naj si bo tudi „najbistroumnejši“ župan „Štajerčevega“ kalibra, ne bo nikdar in nikoli postopal tako, kakor se je to potom revizije dokazalo „dosedanje-mu“ županu Košerju.

Novavas pri Slov. Bistrici. V sredo smo spremili k zadnjemu počitku vrlo ženo in mater Marijo Jerovšek. K pogrebu se je zbrala ogromna množica ljudstva iz vseh sosednih krajev. Sprevoč je vodil velečastiti gospod dekan Bohak v spremstvu 15 duhovnikov. Sv. mašo je služil sin pokojne, ravnatelj dr. Jerovšek. Ob odprtem grobu je govoril ganljive poslovilne besede velečastiti gospod dekan. Povdarjal je posebno mnoge lepe, zlata vredne lastnosti ranjke, ki jih je pokazala kot prava krščanska žena in dobra mati. Med udeleženci pogreba smo opazili veliko odličnih gostov, kot na primer: poslanca dr. Korošca in dr. Verstovška. Tudi tiskarna sv. Cirila v Mariboru je poslala svoje zastopstvo. Blaga pokojnica, počivaj v miru!

Sv. Jurij ob Pesnici. Dne 30. junija se je poročila tukaj kmečka hči Marija Gamze s Francem Lorberjem iz Jarenine. Mnogo sreče! Ženina je še spremljala kakih 10 pevcev in pevk jareninskih, ki so s krasnim petjem neumorno poveljevali v cerkvi in na gostovanju poročno veselje. Pri tej priliki je nabrala vrla pevka Tončka Ul po lastnem navduševalnem govoru in med petjem obmejne himne 14 K 50 vin. za Slov. Stražo. Hvala!

Sv. Florijan ob Boču. Pri Materi božji na Ložnem bo v nedeljo, dne 13. t. m. velik dekliški shod. Vrše se živahne priprave, da bo zbral vsa dekleta iz rogaške dekanije in jih navdušil za vero in dom.

Konjice. (Ga že imajo.) Naš „čisto nemški“ občinski zastop je imenoval v svoji zadnji seji nemškega pesnika Roseggerja, pod čigar imenom in patronanco se nabirajo prispevki za uničenje Slovencev, svojim častnim občanom. Naši občinski odborniki obrtniki, so posebno zvesti sinovi matere Germanije. V prihodnji seji bo baje na dnevnem redu imenovanje pastorja Mahnerta za častnega občana in cerkveni trg bo postal „Bismarekplatz.“ Nam Slovincem je to po volji, če bo tudi občinskim odbornikom-obrtnikom, ki so odvisni od Slovencev, ne vemo. Bomo videli!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 6. t. m., velik dekliški shod za Marijine družbe in zveze po sledečem vsoporedu: Predpoldne: ob 9. uri slavnostna pridiga, slovesna sv. maša s skupnim sv. obhajilom deklet v farni cerkvi. Popoldne zborovanje v društveni uti gospoda Lasbherja. Popoldne po večernicah gledališka predstava „Dve sestri“, igra v dveh dejanjih, igrajo članice Dekliške zveze. Vstopnina 20 vinarjev.

Sv. Jernej nad Muto. Rajni škof Slomšek uči: „Kdor je vedno pri živini, se poživini.“ Pa mnogi stariši nočejo verjeti tem besedam, ter pustijo svoje otroke le živino pasti, a v šolo in v cerkev jih nikoli ali redkokejad pošiljajo in tako po malem podivjajo. Priča temu je žalosten dogodek, ki smo ga dne 25. junija t. l. tu gori doživeli in ki je madež za celo faro. Tomaž Lukas, še ne 14 let stari fant, prav redek obiskovalec šole in cerkve, je z nožem zabodel petletno hčerko Miciko kmeta Janeza Dobnika, po domače Pušnika, potem ko jo je zlorabil. Res žalostno!

Roginska gora. Naš župan gospod Štef. Žlof je dne 22. rožnika t. l. nevarno obolél na pljučah. Gospoda zdravnika iz Podčetrčka in iz Slatine pri Rogafcu ga še vedno zdravita, a do sedaj še ni nič boljše. Bog daj, da bi že skoro okreval!

Novacerkev. Amalija Pečnik na Ilovci pošilja nekaj obrabljenih poštnih znamk za Slovensko Stražo. Hvala!

Središče. Predstavi „Tihotapec“ in „Izprebrnjena teta“, ki ju je priredilo slovensko katoliško izobraževalno društvo s pomočjo Orla in Dekliške zv., sta prav dobro uspeli. Igralci so kakor vsikdar dobro rešili svoje vloge. Predstava je bila prav dobro obiskana.

Sv. Primož nad Muto. Tukajšnje bralno društvo ima v nedeljo, dne 13. t. m., ob 3. uri popoldne, pri gospodu Pahteniku svoj letni občni zbor. Naprošen je tudi govornik iz Maribora. Primožani in sosede ste uljudno vabljeni, da se tega zborovanja udeležite v obilnem številu. — Odbor.

Dol pri Hrastniku. Častiti gospod župnik in duhovni svetnik A. Veternik je zopet daroval naše-

mu izobraževalnemu društvu čez 50 vsakovrstnih knjig. Srčna hvala! Tako ima društvo po njegovi požrtvovalnosti, z ozirom na komaj enoletno dobo svojega obstanka že zelo zadovoljivo število knjig, ki so vsako nedeljo na razpolago.

Petrovče. Volilni imeniki so razpoloženi do 13. julija v občinski pisarni. Somišljeniki, pozor!

Hajdina. Hranilnica in posojilnica v Hajdini pri Ptujju daje na znanje, da začne obrestovati s 1. julijem 1913 do preklica hranilne vloge po 5% in posojila po 6%. Tako torej dobijo vlagatelji za vsakih 100 K 5 K obresti na leto.

Gomilsko. Dne 3. avgusta t. l. se vrši na Gomiškem velika ljudska veselica, ki jo priredi Slov. dijaška zveza ob priliki svojega občnega zbora. Nastopi dijaški pevski in tamburaški zbor, nadalje nastopi dijaška telovadna vrsta na orodju (bradlja in drog). Vprizori se narodna igra „Domen.“ Vsa sosednja društva opozarjamo in prosimo tem potom, da ne prirejšajo ta dan nikakih prireditev. Na veliko udeležbo vabi pripravljalni odbor.

Staritrq pri Slovenjgradu. V nedeljo, dne 6. t. m., zjutraj ob pol 8. uri, se vrši ustanovno zborovanje J. S. Z. pri gospodu Iblnu. Delavci, kmetje, mladina, železničarji in posli, pridite! Poroča g. V. Zajc.

Dol. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 6. t. m. poučno predavanje. Vabimo tudi bližnje sosede Jeverčane in Sirčane. Govori g. dr. Veble iz Celja.

Sv. Ema. Kmetijsko društvo pri Sv. Emi naznanja, da bo imelo svoj izvahredni občni zbor v nedeljo, dne 13. t. m., ob 4. uri popoldne, v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Volitev načelstva. 2. Volitev nadzorstva. 3. Pogovor zaradi oddaje posestva in razno. — Odbor.

Bočna. Župnija Bočna je objubila za bolnišnico usmiljenih bratov pri Žalcu 592 K in sicer vasi: Bočna 322 K, Čeplje 33 K, Kropa 56 K, Nadbočna 67 in Otok 114 K.

St. Jurij ob južni železnici. Po našem okraju je že precej časa vladala huda suša, a zadnje dni se je vreme spremenilo in vsepovsod je koristni dež napojil žejno zemljo. A tudi v drugem oziru se je nam kmetovalcem, zlasti še pristašem Slov. kmečke zveze vreme spremenilo. Doslej smo bili vajeni, da je oholi liberalni tržan, bodisi iz tega ali drugega stanu, ob srečanju le milostno iz svoje višine na nas nizke sloje vrgel strupeni pogled iz svojih učenih oči, ali pa nam odzdravil le z enim prstom, ali pa se iz nas norčeval v naprednih gostilnah, ali pa nas blatil po časopisju s pristnimi liberalnimi priimki, a zdaj pa veje nekaj časa sem že topleji veter. Sedaj se nam po občinskem slugi oznanja in na raznih krajih pridno agitira, med nami, da bi mi dosledno zaničevani poljedelci morali delati takšne oblake, iz katerih bi mleko dežilo; v naši mlekarni, kojo vodijo sami pristni liberalci, vladna namreč obupna suša. Predobro vas poznamo! Mi klerikalni, vsemogoče nečastno naslovljeni in obrekovani kmetje bi vam v stiskah seveda bili dobri, a vaša prijaznost je le navidezna, vaše srce se očividno čuti ponižano, ako morate trkati na naše duri. Svetujemo vam, mogotcem, zdaj pokažite svojo samostojno liberalno moč, o kateri se v časopisju tako radi hvalite, sedaj darujte tiste kronice, kojih imate na jeziku zmiraj tako obilno. Nas iz kmečkega stanu niste poprej marali, ste se proti nam ob vsaki priložnosti vojskovali s strupenim in blatnim orožjem, torej nas tudi sedaj ni treba laskavo na pomoč klicati, pokažite sami svojo moč; mi namreč brez vas zelo sijajno napredujemo. Vaša mlekarina bi sicer lahko dobro napredovala, ako je ne bi vodili ljudje, ki nestrpno sovražijo in blatijo vsakega, kdor je naroden in veren. Morda ste že pozabili na ustanovno leto mlekarne? Takrat ste z divjo gonjo zavračali vsakega, ki se tudi javno zaveđa, da je veren katoličan. Volili ste le narodno-napredne; dobro, pa se še sedaj izkažite napredne in sami skrbite za napredek v mlekarini brez nas, ki si upamo, vsepovsod pokazati, da smo katoličani in narodni. Spočetka ste že zidali na pesek; hoteli ste napredovati s pridelki kmečkega našega ljudstva, a ravno ta kmečki stan ste vsepovsod gospodarsko in politično zaničevali v obnašanju in javnih napadih. Vi liberalci ste si hoteli izvojevati le komando v vseh zastopih, ljudstvu ste pa hoteli nahrbiti le slepo pokorščino in od ljudstva živeti. Ker ste tako zbadljivi, se res niste zamogli boljše krstiti, kakor na ime jež, a mi z Jakecom na Riforni ku vred se le čudimo, da vaš rešitelj le to kaže, kar vi liberalci naj noben način nečete videti, namreč vas same v vsi nagoti. Je res, berač prazno torbo tudi težko nosi. Vaš liberalni jež zdaj le stoka krog nas, kot bi ga grizlo, da bi se ga menda mi v vaših očeh slepi usmilili, sicer ga pa suša v liberalnih vrstah lahko grize. Pot v samopomoč ste si sami nakazali. Razun svinjskih ježov, ki so se pojavili zlasti v Lokarjih, je znanih še nekaj govejih ježov, zlasti dva brzopeta zbadljivca, ki se kaj rada paseta celo po oknih tujih hiš. Morda bi pa bili ti ješčeki radovedni goveji ježi za obupano mlekarino v tej suši dobrodošle molznice? Napredni ljudje morajo vendar biti požrtvovalni do zadnjega ficka. In konečno, saj še niso vsi viri izpraznjeni. „Nar. List“ tudi menda gotovo lahko po načinu svoje gostobesne naprednosti suhi naši mlekarini iz svojega čistega dobička velikodušno nakaže potrebne svote.

Torej na noge, liberalci in poskrbite sami, da se bo po trgu v kratkem poleg meda cedilo tudi mleko in vaše liberalne vrste bodo v tej obljubljeni deželi enkrat vsaj dokazali, da so česa zmožne.

Sv. Frančišek na Stražah. Vojska je torej ko- nečno vendar prenehala. Da, hvala Bogu, vsa čast našim balkanskim bratom, kaj ne, gospod urednik, tako boste nehote vskliknili. A, da me boste še prav razumeli: z besedo vojska ne mislim na balkansko vojsko, ampak na ono, ki jo je imelo naše društvo z nasprotniki; te vojske je tudi konec. Z njo je raslo navdušenje za društveno delovanje. Naši farani so se društva le še bolj oklenili, videč, kako grd in o- studen je bil boj nasprotnikov. Trditi torej smemo, da nam je ta vojska veliko bolj koristila, kakor ško- dovala in da je bila potrebna za razvoj društva. In to nam priča tudi dejstvo, da se je sedaj, ko je nastopil „mirni čas“, pojavila med društveniki zopet ne- ka mlačnost do društva. Nehote mi pride v spomin dogodek iz zgodovine Rimljanov. Dokler so se Rim- ljani morali bojevati s prebivalci Kartagine, so bili močni; ko pa so dobili Kartago v svojo oblast, so začeli propadati. Da bi ista usoda zadela naše dru- štvo, se sicer ni bati, dasi je to „skromna“ želja na- sprotnikov. Moja želja pa je, da bi tudi vedno vla- dalo ono navdušenje za društvo, ki sem ga prej z veseljem opazoval. Kakor sem zvedel, nameravajo naši Orli igralci, katere smo imeli že večkrat prili- ko videti na odru, prirediti koncem meseca julija ali v začetku avgusta gledališko predstavo, katere, že sedaj komaj pričakujemo. Tako je prav! Le krepko in neustrašeno naprej, da bomo imeli enkrat zavest, da smo tudi mi pospeševali dobro stvar!

Primorsko.

Trst. Dodatno k našemu poročilu o protialko- holnem shodu se nam še poroča, da se je takoj pri- glasilo 177 udov, in sicer 120 žensk, med temi 60 po- polnih abstinentk, in 17 moških, med njimi 9 abstenen- tov. Shod je bil prav za prav sklican le za družbe- nice Marijine družbe, zato je število moških udov zadosti veliko. V odbor so izvoljeni: predsednik č. g. Fran Gustin, podpredsednik Josip Ferjančič, taj- nica in blagajničarka Frančiška Pelar, odbornika Jakob Ukmar in Lovro Čok. Tako Primorci! Kaj pa mi Stajerci? Držimo se šnopsa, kakor žaba mlake in mečemo milijone v žep šnopsarskim tovarnarjem za to, da nas zastrupljajo!

Usmiljenja vredni ste, dragi.

Ne razumem Vas, ker dopustite, da Vas kar tako dolgo muči. Bolezen sama ne izgi- ne, pač pa si lahko nakopljete hude bolez- gi pri delj časa trajajočem kataru. Naba- vite si Faysovih pristnih sodenskih pastilj. Na tisoče oseb Vam lahko jamči sigurni u- činek tega zdravstvenega sredstva. Poseb- no znamenje: Ime „Fay“ z belim papirna- tim pasom z uradnim potrdilom županstva Sodena ob T.

Narodno gospodarstvo.

Gozdovi na svetu. Pred kratkim se je vršil v Parizu mednarodni kongres za gozdove, ki je izdal zanimivo statistiko o gozdovih na zemlji. Iz te stati- stike je posneti, da znaša celokupna površina goz- dov celega sveta poldrugo milijardo hektarjev. Od tega števila pripade na Ameriko 646.752.200 hektar- jev, na Evropo 314.468.500 hektarjev in na Avstralijo 94.430.000 hektarjev. Glede bogatstva gozdov posa- meznih evropskih držav stoji na prvem mestu Ru- sija s 196.000.000 hektarjev gozdov, zatem Francija z 9.000.000, potem pa slede Avstro-Ogrska, Prusija in Španija.

Dobava premoga za državne železnice. Z ozi- rom na razpis glede dobave 400.000 ton premoga za državne železnice, se je prijavilo 59 ponudnikov, ki bi skupaj lahko dobavili množino, katera bi repre- zentirala 2.363.000 ton, od katerih pripada na doma- čo produkcijo 1.299.000 ton in na tujezemsko produk- cijo 1.064.000 ton. Cene, ki jih posamični ponudniki za posamezne vrste premoga v svojih ponudbah zah- tevajo, so vseskozi višje, kakor poprej. Radovedni le smo, če bodo teh višjih cen tudi rudarji kaj deleži!

Produkcija zlata. Množina dobljenega zlata v zlatih rudnikih, ki so združeni v Transvaal Cham- ber of Miges, je meseca marca znašala 660.324 unc in vrednosti 3.229.652 liver šterlingov (1 liver šter- ling je po našem 24 K). Meseca aprila pa je množina znašala 755.858 unc in vrednost 3.210.682 liver šterlingov. V okoliških krajih je konca meseca aprila znašala množina 29.116 unc in vrednost 123.676 liver šterlingov.

Kokošje mesto. Blizu San Franciska v Ameri- ki se nahaja mesto Petaluma, ki bi se lahko imeno- valo tudi kokošje mesto. Okoli mesta so hribje, dol- no pa deli reka. Podnebje je milo in ugodno. In v tej dolini so same kokošje farme. V nekaterih far- mah imajo po 10.000, da, tudi čez 40.000 kokošij. Pe- rutnina sme prosto hoditi okrog, ima pa tudi dovolj ličnih lesenih hišic, da se skriva pred slabim vreme- nom in pred ropnimi pticami, ki jih je v onem kraju zelo mnogo. Vsak teden se hišice skrbno očistijo, tla pa posipajo s peskom in z gašenim apnom. 90% teh

farm goji kokoši glavno zaradi jajec, v teh imajo pa prednost livomeške in črne minoraka-kokoši. V ostalih farmah gojijo perutnino zaradi mesa in piščancev. V eni od njih se vsake tri tedne nasadi 60.000 jaje v aparate za lego. Lani so prodali samo iz te farme čez 400.000 piščancev. Nekatere farme gojijo samo posebne redke in plemenite kokošje vrste ter doseže- jo s svojo perutnino izredno visoke cene. Za par se je plačalo tudi že 1500 dolarjev, naravnost ameri- kansko visoka cena. Na farmah so zaposlene skoro brez izjeme le ženske in tudi lastnice so večinoma le ženske.

Važno živežno in kuhinjsko vprašanje je že od nekdanj, ako sta meso in zelenjava kot vsakdanja hrana človeškemu telesu koristna. Nekateri dajejo prednost lahko prebavni rastlinski hrani, drugi zo- pet postavljajo v svoj vsakdanji jedilni list zlasti še mesno jed. Vendar so pristaši obeh smeri v eni toč- ki edini, da telesu nikoli ni mogoče dovesti dovolj lahko prebavnih redlinih in užitnih snovi ob abso- lutni neškodljivosti jestvin, da se ohrani za delo z- možno. Temu dejstvu se ima tudi že 23 let dobro znana Kathreinerjeva Kneippova sladna kava za- hvaliti, da je tako zelo razširjena. Prve avtoritete so izjavile, da ni bolj zdrave pijače, kakor je „Kathrei- nerjeva.“ Če se vpošteva, da je ta kavina specialite- ta s posebnim „Kathreinerjevim postopanjem“ zad- obila aromatični okus zrnate kave in je poleg tega še prav po ceni, je razumljivo, zakaj izkušene gospodi- nje pri nakupu izrecno zahtevajo „pristo Kathrei- nerjevo.“

Razgled po svetu.

Usoda srečke, ki je zadela glavni dobitek. L. 1895 je zastavil v dunajski menjalnici Werner i. C. neki neznanec, ki se je legitimiral za pl. Ledererja iz Oršove, več srečk v skupni vrednosti za 1516 K. Od tistega časa se ni tujec zglašil niti osebno, niti pismeno in vsa pisma banke so prišla nazaj z opa- zko, da se adresata ne more najti. Med tem časom sta dobili dve srečki dobitke po 150 K. Pri žrebanju srečk laškega „Rdečega križa“ pa je zadela srečka št. 30 serije 10.610 glavni dobitek. Lastnik banke, Siegmund Werner, je dvignil dobitke, zaračunat si vse stroške in izročil ostanek v znesku 22.374 K 50 vin. sodišču, ki išče sedaj dotičnega zastavljalca pl. Ledererja iz Oršove, odnosno njegove pravne na- slednike.

Ljudsko štetje na Rumunskem. Iz Bukarešte poročajo: Uradni list poroča o izidih splošnega ljud- skega štetja, ki se je vršilo koncem leta 1912. Števi- lo prebivalstva je znašalo leta 1899 5.956.690, lani pa 7.248.016. Prebivalstvo se je torej pomnožilo za 21% odstotka.

Roparski umor bogate prostitutke. Na Duna- ju je umoril v nekem hotelu neznan morilec prosti- tutko Marijo Schmidt. Zadalil jo je z brisačo, zakle- nil jo v sobo in naročil pri odhodu hišnici hotela, da naj dame, ki je prišla z njim, ne kliče, ker spi. Konečno se je zdela hišnici in drugim uslužbencem zadeva sumljiva, vdrli so v sobo in našli dekle mrt- vo. Ropar ji je ukradel zlato, z briljanti okrašeno iglo in zlato zapestnico. V stanovanju umorjene M. Schmidt so našli vložno knjižico deželne banke, vre- dno 33.000 K in 460 K denarja.

Prestolonaslednikov grad Ambras pri Inomo- stu bodo tekom letošnjega poletja popolnoma preno- vili. Na željo našega prestolonaslednika bodo grad ravno tako uredili, kakor je bil za časa nadvojvode Ferdinanda II., ki je zidal ta grad za svojo ženo, meščansko hčerko Filipino Welser. V tem gradu bo potem v poletnem času redno prebival prestolonasle- dnik s svojo družino.

Goreči ribnik. O čudnem naravnem pojavu po- ročajo ogrski listi. Ljudje, ki so se kopali v ribni- ku pri Kečkemetu, so naenkrat zapazili, da se v sre- di ribnika vzdigujejo modri plameni, ki so dosegali višino dveh metrov in ki so se polagoma razširili po celi vodni gladini. Vstrašeni so ljudje zbežali iz vo- de ter opazovali krasni prizor iz brega. Polagoma so začeli plameni ugaševati, ob enem pa je tudi upad- la vodna gladina ribnika za 28 centimetrov. Najbrže so privreli zemski plini ter prišli na površje. V od- prtno, iz katere so privreli, se je natekla voda, in voda v ribniku je padla.

Kako se sreča z ljudmi igra. V Marseilli živi ljudskošolska učiteljica Claire Mir, ki s svojo zelo skromno plačo vzdržuje tudi svojo mater. Meseca majnika letos je zbolela in si morala izposoditi večjo svoto, katero je dobila pri šolski ravnateljici. Ker je hotela učiteljica svoj dolg čim preje poravnati, je v zastavljalnici zastavila dve obligaciji in ker to še ni zadostovalo, je svoji najboljši kolegini Angeli Mat- honnet za 90 frankov odstopila obligacijo zavoda Credit Lyonnais, na katero je bila že plačala ravno isto svoto, to je 90 frankov. Obligacija je vredna pa 500 frankov. To se je zgodilo dne 19. junija. Čez 2 dni, to je dne 21. junija, pa pride v šolo k učiteljici Mir uradnik navedenega zavoda in ji naznani, da je bila izžrebana njena srečka in se ji dobitek 100.000 frankov takoj izplača. Mir je tekla k tovarišici Mat- honnet in ji vsa veselja zaklicala: „Najina srečka je izžrebana in je zadela 100.000 frankov?“ „Kako na- jina?“ ji mrzlo odvrne tovarišica. „Moja pač!“ Uči- teljica Mir je nato hitela v banko, kjer je izvedela, da je bila tovarišica že prejšnji dan vložila obliga-

cijo pod svojim imenom. Sedaj ima odločiti sodišče, da-li je tak čuden kup bil veljaven in čegava last je srečka.

Poslano. Ne dolgo tega sem bil v Mariboru po o- pravku. Imel sem nekaj ur časa. Hotel sem na- kupiti nekaj blaga za mojo družino. Ko sem hodil po mestu in si ogledal izložbe, sem se ču- dil, da nisem našel nobene slovenske trgovine. Klicali so me sicer v vsako trgovino v sloven- ščini, a napiske nad vhodi sem videl samo — nemške. Odlučil sem se, da ne kupim nič; kar zagledam slovenski napis J. N. Š o š t a r i č. Ogledam si to trgovino. Videk sem najlepše blago razstavljeno. V trgovini si nakupim raz- nega blaga za obleke, platno, srajce, predpas- nike itd. Bil sem z blagom in postrežbo zelo za- dovoljen. Priporočam občinstvu tvrdko J. N. Š o š t a r i č, Maribor, Gosposka u- lica, št. 5. Vredna je, da se jo priporoča!

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazuje vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekar- nah, drožerjah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Velik požar. V Steinamangerju (Szombathely) na Ogrskem je pred kratkim pogorela do tal tovarna za milo, last Aleksandra Freybergerja. Ogenj so o- pazili v jutro ob 4. uri in če tudi sta vojaštvo in po- žarna bramba prihitela takoj na lice mesta, ni bilo možno ognja pogasiti. Oddelek za stroje, zaloge mi- la in veliko surovega materiala je popolnoma uni- čeno. Škoda znaša nad 50.000 K. Vzrok ognja še ni znan.

Vohunstvo. Pred kratkim so zaprli v Franko- brodu stavbna svetnika Wernecka in Wespermannna, ki sta bila na sumu, da sta vohuna. Aretacija je vz- budila veliko pozornosti. Po natančni preiskavi so oba aretiranca zopet izpustili, ker jima niso mogli dokazati krivde.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

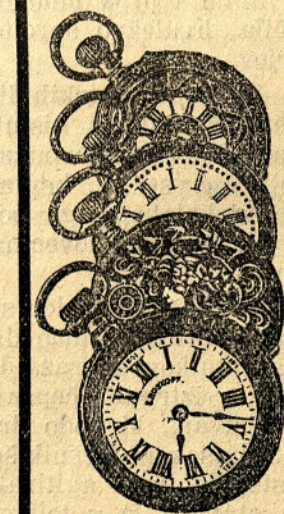
Velik cenik brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6:50
Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9:50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni panceri-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent. Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Višeče stenske ure na nihala	10:80
Kuhinjske ure	2:40
Budilke	3—
Budilke z dvojnimi zvoncem	8:50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Sufragetke požgale kolodvor. Iz Londona po- ročajo, da so zažgale sufragetke kolodvor Hazelwell v Birminghamu. Polovico kolodvora in dve čakalni- ci sta popolnoma pogoreli. Poleg pogorišča so našli več listin in spisov, iz katerih je razvidno, da so požigalke sufragetke.

16.000 človeških žrtev pri gradnji železniške proge. Italijanski izseljeniški urad naznanja časo- pisju, da je neka severo-amerikanska družba dode- lala železniško progo skozi državi Matto Grosso in Amazonas v Braziliji ob rekah Madejra in Mamora. Delo je bilo izvršiti pod tako neugodnimi klimatični- mi in drugimi okoliščinami, da od 300 najetih delav- cev, ki so bili Nemci, niti eden ni ostal živ. Nemš- ka vlada je takrat morala poseči vmes, da je pre- prečila nadaljnje izseljevanje na ta kraj nesreče in da je poskrbela za odhod delavcev, ki so bili že pri- šli v Brazilijo. To dejstvo je italijanski izseljeniški urad tudi razglasil, a v kljub temu ni mogel prepre- čiti tajnega nabiranja novih delavcev po Italiji. Ta- ko se je zgodilo, da so umirali izseljenčji na malariji in rumeni mrzlici; na delu na progi, dolgi 330 km, je umrlo 16.000 delavcev, ne všteti onih, ki so še bolni zapustili delo in umrli v bolnicah bližnjih na- selbin. Ista delniška družba bo gradila sedaj želez- niško progo na levem bregu reke Marmore na boli- vijanskem ozemlju. Italijanski izseljeniški urad kar najrešneje opominja vse oblasti, da preprečijo nabi- ranje delavcev, ker so agenti družbe že odpotovali, da vlove čim več novih žrtev.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluho, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Županstvo Ranca, pošta Pesnica proda prav poceni zelo dobro ohranjeno:

mostno tehtnico, s katero se lahko zvaga 4000 kg. 132

XXXXXXXXXXXX

Dijake

sprejme na stanovanje, hrano in strogo nadzorstvo za prihodnje šolsko leto boljša rodbina k nemu gimnazijcu odličnjaku. — Svetla, zračna soba, dobra hrana, zmerne cene. — Maribor, Freihausgasse 7, I. nadstr., vrata št. 3. 137

Za birmo!

Točna postrežba!

Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenikl zastoj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remonat.-ura K 3-50
Pristna srebrna ura K 7-
Original omega ura K 18-
Kuhinjska ura K 4-
Budilka, niklasta K 3-
Poročni prstani K 2-
Srebrne verižice K 2-

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatino in srebro.

Krasno posestvo

je naprodaj v prav lepem kraju blizu Celja, eno-nadstropna hiša, gostilna in trgovina z mešanim in manufakturnim blagom.

Velik sadonosnik, 2 orala vinograda, hlev, ledenica, klet, travniki, njive in gozd, velik inventar ter mnogo vinske posode.

Proda se tudi sama hiša z gostilno in trgovino, s sadnim vrtom in vinogradom.

Pojasnila daje g. Hugo Turk v Ljubljani.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulice 2.

Spomladna in poletna sezona: **Nahrbtniki** (Rucksäcke) v veliki izberi po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija. Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krozniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lasna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki. Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Radi poprave hiše in prenovljenja trgovine

prodam

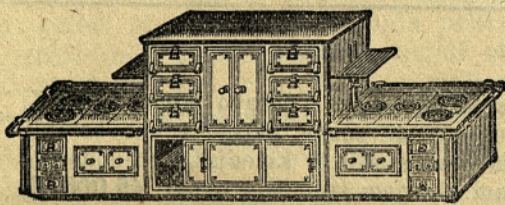
1 izložbeno okno s kamenitim

okvirom, 1 vrata in 3 okna z

okviri po nizki ceni. ::

Ivan Ravnikar, trgovec v Celju.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gorjuje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor,** Brunngrasse 6, tik hotela „Mohr“,

prevzame montiranje vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, strgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Ni treba si glavo tretiti!

Najboljše špecijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščenih in drugih vrst sveč,

dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznani tvrdki!

Milan Hočevar Celje
tik farne cerkve.

Štajersko slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vnsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Razglas.

Dne 19. julija 1913 ob 10. uri dopoldne vršila se bo v pisarni c. kr. notarja dr. Franceta Firbas v Mariboru, Viktringhof. ulica

prostovoljna sodna dražba

zemljišča vl. šte. 174 k. o. Unter-Rotwein II. del (Thesen), obstoječega iz njive parc. šte. 706/3 in stavbišča parc. šte. 211 z magacinom za seno in tehtnico.

Izklicna cena znaša 4000 K in se pod taisto ne bo prodalo.

Dražbeni pogoji zamorejo se upogledati pri tem sodišču soba št. 6.

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, odd. VI, dne 16. junija 1913.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštnine prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

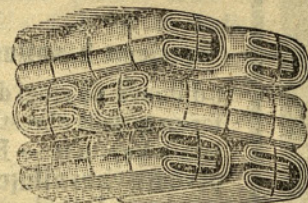
Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje
Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo

znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju registrov. zadruga z neomejeno zavezo **v lastni hiši**

obrestuje hranilne vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Malisno štupo, suhe gobe,
jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol,
oves, pšenico, ječmen, bučno, zrnje, ko-
ruzno slamo od storžev,
smrekove storže, vinski kamen,
želod, krompir, sploh vse deželne pridelke
kakor tudi petroljevske in oljnate sode,
ter močnate, solne in otrobne vreče kupi
vsako množino, maslo itd.
Veletrgovina s špicerijo
in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje
Graška ulica št. 22.

Trgovina s steklom, porcela-
nom in kamenino
Ivan Kleinšek
Maribor, Koroška cesta št. 17
priporoča po najnižjih cenah svojo bogate z
logo steklene in porcelanaste posode, svetilk,
ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe
kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : :
Popravila se najceneje izvršujejo!

Najboljši in najcenejši klobuki
se dobijo samo pri
Fr. Placotta : Ptuj,
Minoritski trg 4.
Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna.
Solidna postrežba. 95

Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina Na drobno!
Franc Strupi, Celje
Graška cesta
priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.
Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in
volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna **R. Stermecki v Celju št. 301.**
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne prosto.

Cementna dela
kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita,
mejnike, sobe za plote, cevi za kanale in druga
dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.
Ferd. Rogač, Maribor
zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Slikar in pleskar
Prevzamem vsa dela
dekoračijske, slikarske in
pleskarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.
Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Pozor! URE
reparirane s pismenim jamsivom:
Pristna srebrna ura K 7—
Pristna srebr. ura ženska K 7—
Pristna srebrna verižica K 2—
Pristna srebrna verižica
damska K 3-40
Zlata ura K 28—
Ker sem kupil iz Švice celo-
tovarniško zalogo bom prodaj-
jal reparirane ure po zelo
nizki ceni.
Očale! Budilke! Uhane!
Urar, očalar in
zlatar
Franjo Bureš Maribor
Tegethofova cesta št. 39.

Franjo Duchek
svečar in medicinar v Mariboru
Viktringhof ulica
priporoča velec. duhovščini in slav. občinstvu svojo
bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenic,
namiznih in mili sveč ter voščenk.
Postrežba točna! Nizke cene!

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.
Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.
**LEKAR-
NARJA A. THIERRY-A-BALSAM**
edno pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.
Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakoga drugega
balsama s podobnimi znakami se sodnijsko preganja in
strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih
na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri
bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
fluenca, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice,
pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu
in ustnih boleznih, pri tiganju po udih, pri opeklinah in
in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekli. K 5-60.
Lekarnarja A. Thierry-a
samo pristno
centifolijsko mazilo
je zanesljivo in nagotovejšega učinka
pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnet-
jih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi
iz telesa in radi tega dostikrat na pravi
operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih
ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.
Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Južnoštajerska hranilnica v Celju
v Narodnem domu.
Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po
od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol
leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter
ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji:
Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-
sko in Gornjigrad in rezervna
zaklada, katera zuašata že nad
350 000 K. Ker nima namena
iskati dobička, zato razdeli znatne
svote v občekoristne in dobro-
delne namene za gori navedene
okraje.
Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K,
različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole
12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske
namene 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okolo 45.000 K,
za dobrotelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.
Sprejema tudi hranilne knjižice
drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se
pretrgalo obrestovanje.

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru registrov. zadruga z neomejeno zavezo
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navdaje po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posejilnica sama.
Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in
poroštvu po 5 3/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posejilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posejilnica brezplačno, stranka plača le koleke.
Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.
Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posejilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica števil. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).